

پیکر

مؤسسه آموزشی مصباح

تشریح دلتی خیبرستان دوره اول

سال اول / زمستان ۱۴۰۰ / شماره دوم

یک جرعه تجربه

دلتوشته‌ای در وصف مرحوم مرادی

گزارش‌های تخصصی و عمومی

ذره بین / زونکن

گپ تایم برنامه‌ای به رنگ شادی
مشاور تحصیلی دیده بان آموزشی
نقطه صفر توقفی از جنس جهش
کتابچی (برنامه کتاب و کتابخوانی)

رسمش / سایه بان آرامش

حرف تو و آقا ما بگیریم!!!
متاورس دنیایی فراتر از یک رویا
استراتژی تاب‌آوری در دوران کرونا

پیرنگ

شماره دوم
نشریه داخلی دبیرستان نصیاح (دوره اول)
Pei Rang Magazine

سال اول شماره ۲۲ (مهر ۱۴۰۰)

صاحب امتیاز: سیروس حاجی زاده : مدیر عامل مؤسسه آموزشی نصیاح
 مدیر مسئول: علی حاجی زاده جوشنی
 سردبیر: رضا تقی آبادی
 دبیر داخلی: محمد جواد رانمعی
 گرافیکست و صفحه آرا: زهرا صالحی کویابی
 تایپ و تدوین: مطالب: مرضیه شریفی
 تصویر برداران: علی پژوهش و مجتبی موسوی
 همکاریان این شماره: صالح تهرانی | علی زالی | رضا باختری |
 سعید حضرتی | سجاد گرجاسبی | محمود خسرو چردی |
 محمد حسین بزرگ پناه | فرید حسینیان | علی جهانبین |
 زهرا رجاچی | فهیمه اسامیان و محمد حسین دولفقاری

با ما در تماس باشید

اینستاگرام: mesbah.highschool.d1

آدرس سایت: www.mesbahedu.ir

تلفن: ۰۲۲۶۹۰۶۲۳-۰۲۲۶۹۰۶۲۰

نشانی: تهران، بلوار فیضیه، خیابان خراسانی، پلاک ۲۴، مؤسسه فرهنگی آموزشی نصیاح دانش

مجله

مطلع کلام	۴
سخن مدیر مسئول	۵
ذره بین	۶
برنامه شب تا بهم (درسی)	۷
نیمه حضوری شدن مدارس	۱۰
معرفی برنامه های آینده (کلاس های مهارتی)	۱۳
کلاس های تقویتی	۱۶
دوره مطالعاتی نقطه صفر (اول)	۲۰
زونکن	۲۴
ویژه برنامه شهادت حضرت زهرا (س)	۲۵
جلسه شورای دبیران با موضوع اقدام پژوهی	۲۶
برنامه کتاب و کتابخوانی	۲۷
اردوی روز دانش آموز (بولینگ عبود)	۲۸
ریش	۳۰
مقاله ربات های آدم نما	۳۱
جرف تو و آقا ما بگیریم	۳۴
سرگرمی های منا	۳۶
جدول	۳۸
ریشه های ماندگار	۳۹
ادبیات و مشکل معنای زندگی	۴۰
سایه بان آرامش	۴۲
تاب آوری (قسمت اول)	۴۳
یک جرعه تجربه	۴۶
دلنوشته ای در وصف مرحوم مرادی	۴۸

مطلع كلام

سخن مدير مسئول

«پی رنگ» آئینه تمام نمای فعالیت ها و اقدامات این مقطع است

امروزه سرعت شگفت‌انگیز پیشرفت علم و تکنولوژی باعث شده است که با اشاره یک دکمه کامپیوتر شخصی و کلیک کردن روی یک منو در فضای مجازی به وضوح «تفخار اطلاعات» را مشاهده کنیم. اما جای این سؤال هنوز باقی است که آیا اطلاعات پراکنده در فضای مجازی جای دانش حقیقی در مدارس را گرفته است؟ و حتی سؤال مهم‌تری مطرح می‌شود که آیا این همه اطلاعات، جایی اندیشیدن را می‌گیرد؟

آنچه در این فضای نه‌چندان شفاف در باب فعالیت اطلاعات رخ می‌نماید، این است که کاربران را منفلت‌تر بار می‌آورد. به تعبیر دقیق و درست متفکری بزرگ، انسان در این فضا به اندیشیدن نمی‌اندیشد؛ بلکه فقط به ملاحظه اندیشه‌ها می‌پردازد و این برای آینده بشریت مفید نخواهد بود چرا که مدارس ما باید بستری فراهم آورند تا فرزندان ما اندیشیدن درست، آموزش مهارت ارتباط مؤثر با دیگران و مهارت‌های زندگی را بیاموزند و در عمل تجربه کنند و فعالیت‌ها، در جریان آموزش قرار گیرند. زیرا که معتقدیم: مهارت و توانایی، بر پایه اخلاق و دلبستگی است.

قطعا این اندیشه‌ورزی در فضای حقیقی مدرسه اتفاق خواهد افتاد، جایی که خط بطلان بزرگی بر نظریه و تئوری «مدرسه» می‌کشد و اثبات می‌نماید که در دوران پسا کرونا و در حال حاضر که تمام تلاش ما بر ارائه خدمات آموزشی نیمه‌حضوری متمرکز گردیده، اصل و اساس دانش و اندیشه‌ورزی مدرسه است و لاغیر.

از این رو، تمامی تلاش همکاران ما در دبیرستان دوره اول مصباح در ماه‌های گذشته، به‌کارگیری استراتژی‌های آموزشی، توجه به سیاست نیمه‌حضوری شدن دبیرستان بود تا از این طریق بتوان این شکاف حاصله از دو سال دوری از مدرسه را جبران کرده و زمینه‌های حضور پرشور دانش‌آموزان عزیز را در آینده‌ای نه‌چندان دور در مدرسه فراهم کند.

امروز که شماره دوم نشریه پی‌رنگ در محضر دیدگان شما بزرگواران قرار می‌گیرد، آینه‌ای است از اقدامات و برنامه‌های صورت گرفته در دبیرستان دوره اول مصباح و گزارشی است از گوشه فعالیت‌های آموزشی در این مقطع که امید است مورد توجه شما مخاطبین فرهیخته قرار گیرد.

علی حاجی زاده جوشنی
مدیر مسئول

واژه «پی‌رنگ» plot

طرح یا الگوی حوادث در داستان است. شرح فشرده و منسجم و فاعلی که برای مشخص داستان اتفاق می‌افتد. خلق‌های پیوسته رشته حوادثی است که نویسنده انتخاب می‌کند و به بازی آن خورنده را به جایی که مدنظرش است هدایت می‌نماید. پیرنگ چون و چرایی حوادث را در داستان نشان می‌دهد. از این رو، عنوان این نشریه با نام «پیرنگ» روئیمایی می‌گردد تا طرح بلندی از دانایی‌ها را به تصویر کشیده و سبیری جذاب از فرش و عرش قلم را نمودار باشد.

ذره بین

گزارش های تخصصی

دوره بین | برنامه گپ تایم (شهرآورد)

شکل گیری «هویت کامیاب» به سال های اول مدرسه مرتبط است

گپ تایم، برنامه ای به رنگ شادی

گلسر و همکارانش در مؤسسه پژوهشی و راهبردی خود اعتقاد دارند آبخخور اصلی عدم سلامت روانی اعضای جامعه ناتوانی آن‌ها در ایجاد رابطه غنی و خوب با اطرافیان و عزیزانشان است.

دکتر ویلیام گلسر بنیادهای تربیتی و آموزشی خود را در کتاب مدارس بدون ناکامی (School Without Failure) ارائه داد که به دنبال آن، رودگرد «واقعیت درمانی» که خود مبدع آن بود، هسته مرکزی و مفهوم بنیادی نظریه آموزش و پرورش او را تشکیل می‌داد. بعدها او نه تنها واقعیت‌درمانی بلکه روش‌های آموزش و پرورش، مدیریت راهبرانه و مدارس کیفی را نیز پوشش داد و در سه قلمرو و حوزه سلامت روان، مدیریت نیروی انسانی و مدارس کیفی فعالیت می‌کند که تمرکز اصلی او و همکارانش از دهه هفتاد به این سمت «مدارس کیفی» بوده است. گلسر و همکارانش در مؤسسه پژوهشی و راهبردی خود اعتقاد دارند آبخخور اصلی عدم سلامت روانی اعضای جامعه ناتوانی آن‌ها در ایجاد رابطه غنی و خوب با اطرافیان و عزیزانشان است. علت اصلی این ناتوانی در ایجاد رابطه، «هویت ناکام مانده» است که افراد از سال‌های مدرسه و تجربه‌های کلاس درس با خود حمل می‌کنند.

منسجم را به دست آورند. در این فرآیند گذر و همکاری از مرزهای واقع‌گرایانه فوق‌الاشاره فراتر رفته و با ارائه «تئوری انتخاب» سعی نموده‌اند کاربست‌های آن را در کلاس درس و مدرسه بیازمایند.

تأسیس مدارس کیفی و توفیق آموزشی و تربیتی این مدارس در فراهم ساختن محیط آموزشی شاد و پویا که در آن مصلحت و دانش‌آموزان با هم رابطه رضایتمندی دارند و هر دو از انجام کار کیفی لذت می‌برند و احساس ارزشمندی می‌کنند آرزوی بود که آنان از آن سربلند بیرون آمدند و این رویه با گسترش آن در سراسر جهان و تلاش دیگر مدارس برای آن که مدرسه کیفی با مشخصه‌های تربیت نیروهای شاد با توجه به قابلیت‌ها و توانایی‌ها برای نیل به اهداف و توانمندی‌ها از نوجوانان را فراهم آورند مورد توجه قرار گرفت و به عنوان یکی از شاخصه‌های اصلی نظام آموزشی موفق در کشورهای پیشرفته جهان مبدل گردید چرا که اعتقاد بر این است که:

▲ نوجوانانی که در مدارس کیفی تحصیل می‌کنند، درگیر رفتارهای خودتخریب‌گر نخواهند شد.

نوجوانانی که در مدارس کیفی تحصیل می‌کنند، درگیر رفتارهای خودتخریب‌گر نخواهند شد و سرمایه جامعه خود محسوب می‌شوند. از آن جایی که تمام صنایع و حرفه‌ها تقریباً در هر جایی می‌توانند تأسیس شوند، وجود مدارس خوب در

این افراد به دلیل اعمال کنترل‌گری و روان‌شناسی زور و اجبار ویژگی‌های زیر را نشان می‌دهند:

- خود را افرادی منفور، ناخواستنی و طرد شده می‌بینند.
- نمی‌توانند با دیگران صمیمیت و مشارکت داشته باشند.
- قادر به انجام و پیگیری تعهدات نیستند.
- عموماً نا امید و درمانده‌اند.

اگر افراد از سال‌های اولیه مدارس بتوانند تجارب خوب و نوام یا گامیابی در مدرسه و کلاس درس کسب کنند، آن‌گاه «هویت گامیاب» در آن‌ها شکل می‌گیرد و در ادامه زندگی نیز می‌توانند از این هویت برای خوب کنار آمدن با عزیزان و اطرافیان‌شان استفاده کنند. افراد با هویت گامیاب ویژگی‌های زیر را نشان می‌دهند:

- در برآورده‌سازی نیازهایشان مؤثر عمل می‌کنند.
- برای ارضای نیازهای خود احساس تعهد می‌کنند.
- قادر به تبادل عشق هستند.
- احساس ارزشمندی می‌کنند.
- به روابطشان با دیگران اهمیت می‌دهند.
- نیازهایشان را به گونه‌ای برآورده می‌کنند که هزینه‌اش بر دوش دیگران نیفتد یا ممانعی برای ارضای نیاز دیگران نباشد.

محققان علوم تربیتی و رفتاری «سیستم آموزش و مدرسه» را مسئول ایجاد شرایط یادگیری دانش‌آموزان می‌دانند و از این روی در نیم قرن تلاش اخیر، سعی داشته‌اند چارچوب نظری و راهکارهای عملی مؤثر و مثبتی بر یک تئوری

نه تنها ساختمان بدنی ما را تعیین می‌کنند بلکه به ما دیکته می‌کنند به عنوان انسان برای زندگی کردن باید تلاش کنیم. ما در تمام طول عمرمان باید تلاش کنیم به گونه‌ای زندگی کنیم که این نیازها ارضا شوند و بهترین محل برای رشد و شکوفایی این نیازها و توانمندی‌ها، قطعاً نظام آموزشی و تفریحی و در رأس آن مدرسه و کلاس به عنوان اجزای اصلی و اساسی این امر خواهد بود.

در همین راستا و با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته توسط مشاورین محترم پایه‌های دبیرستان دوره اول مصباح بالاخص مشاور محترم فرهنگی و اجتماعی (جناب آقای گرجاسبی) و برای ایجاد محیطی مفرح و شاد همراه با شور جمعی و تئیل به دستبازی نیازهای فوق‌الاشاره، نمود و هفتمین شهر آورد پایتخت فوتبال بهانه مناسبی جهت تحقق این هدف بود که با تدابیر صورت گرفته از بین علاقمندان حضور به مراسم «گپ تایم» که به تماشای اختصاصی فوتبال بین تیم‌های محبوب استقلال و پرسپولیس در مدرسه اختصاص داشت ثبت‌نام به عمل آمد. و افراد واجد شرایط هر پایه که جملاً ۷۵ دانش‌آموز این دوره را دربر می‌گرفت در تاریخ ۱۳ آذر ۱۴۰۰ از ساعت ۱۵ تا ۱۹؛ با رعایت پروتکل‌های بهداشتی و با آرایش ظرفداران مذکور همراه با امکانات ورزشی و فنی مناسب و همچنین با اتخاذ تجهیزات مدرن دبیرستان با نصب **video wall** دوازده متری برای پوشش با کیفیت فوتبال در سالن آمفی‌تئاتر این مجتمع لحنظاتی ناب و خاص را برای همه عزیزان شرکت‌کننده در این مراسم فراهم آورد تا از این طریق، ضمن ایجاد محیطی امن و باشناط و مفرح، لحنظاتی مملو از آرامش و آموزش را برای دانش‌آموزان خود فراهم آورد.

هر منطقه‌ای می‌تواند مشوق‌های مؤثرتری برای تجربه‌پروران و صاحبان ایده و خلاقیت باشد تا با رشد بهینه و مؤثر نوجوانان، آنان را مهبای رشد علمی و عملی‌تر استعدادها نماید تا با رشد سالم تن و روح و توجه ویژه به مهارت‌ها و استعدادهایشان، همواره مسیر پیش روی آنان در رسیدن به اهداف اصلی نظام آموزشی کارآمد و موفق باشد.

▲ تعاضی انسان‌ها با پنج نیاز اساسی که روی‌زن‌هایشان تعبیه شده است به دنیا می‌آیند.

لذا برای تحقق این مهم توجه به انگیزش (**Motivation**) و سوق‌دهی آموزشی با انگیزش یکی از ضروری‌ترین امور است که می‌بایست مورد توجه قرار گیرد. برای آن که معنای انگیزش را به درستی درک کنیم بهتر است بدانیم که تمامی انسان‌ها با پنج نیاز اساسی که روی‌زن‌هایشان تعبیه شده است، به دنیا می‌آیند. این پنج نیاز عبارتند از:

- حفظ بقا
- عشق و احساس تعلق
- قدرت
- تفریح
- آزادی

این‌ها می‌مانند، که در واقع دستورالعمل‌های ژنتیکی برای رشد و بالندگی ما هستند.

خره بین | نیمه حضوری شدن مدارس

▲ دوران پسا کرونا در حال حرکت به سمت تأکید بیشتر به آموزش مجازی است

«رجعت به مدرسه» گفتمانی در برابر «مرگ مدرسه»

با توجه به پیشرفت‌های صورت گرفته، موارد زیر به تحولاتی در آموزش اشاره می‌کنند که می‌توانند زمینه‌ساز بازگشت جهان به پیش از کرونا باشند.

▲ آموزش مجازی به‌عنوان یک نیروی غالب در تدریس و یادگیری

هنگامی که وحتت از پاندمیک کووید ۱۹ فروکش کند، احتمالاً آموزش مجازی و اینترنت در بسیاری از مؤسسات جهان به‌عنوان یک نیروی غالب در برنامه درسی ارائه می‌شود.

در فوریه ۲۰۲۰ دانش‌آموزان هنگ‌کنگ در خانه و با استفاده از برنامه‌های تعاملی و در چین نیز ۱۲۰ میلیون دانش‌آموز از طریق پخش زنده تلویزیونی، به یادگیری ادامه دادند. مملمان نیز از طریق برنامه‌هایی

آموزشی جهان و همچنین کشورهایی که از نظام آموزشی متأثر از فضای ایدئولوژیک و سنی خود قصد هیچ‌گونه تغییر و تحول و کارآمدی را در این عرصه نداشته و برنامه‌ریزی و استراتژی بلندمدتی در این راستا و طرح ساختاری تکنیکال را نداشته به وجود آمد و مانع از زوال مرگ مدرسه با تکرار غلط شیوه‌ها و روش‌های ناکارآمد گذشته گردید. هر چند برای قضاوت و بررسی عملکرد این استراتژی‌ها در دوران پسا کرونا هنوز زود است ولیکن بسیاری از موارد می‌تواند مؤید این امر باشد که تغییرات مثبت ایجاد شده در این فضا (آموزشی - تربیتی) می‌تواند نوبدبخش تغییرات اساسی در حوزه آموزشی آینده کشورها باشد.

با توجه به این‌که جهان در مسیر تحولات اساسی قرار گرفته است، این سؤال پیش می‌آید که چهره آموزش در این تغییرات ناگهانی چگونه خواهد بود؟

با شیوع بیماری کووید - ۱۹، طوفانی از تحولات عظیم در تمام حوزه‌ها و اقصای جامعه جهانی ایجاد شده است. این تغییر در نظام آموزشی نیز ضروری و اجتناب‌ناپذیر است. دوران پسا کرونا در حال حرکت به سمت تأکید بیشتر به آموزش مجازی است که در آن نقش معلم و دانش‌آموز به‌طور قابل توجهی تغییر خواهد کرد. به نظر برخی از صاحب‌نظران حوزه آموزشی و تربیتی در دوران پیش از کرونا بحث تئوری مرگ مدرسه بسیار جدی به نظر می‌رسید چرا که با یکنواختی شیوه‌های آموزشی در چندین دهه مبنی بر سنت‌های دیرینه نظام تعلیم و تربیت کشور و عدم توجه به نیازهای روز دانش‌آموزان و حذف خلاقیت نظام آموزشی در تحول و ایجاد فضایی متأثر از نیاز نوجوان و مدرن ساختن تکنیک‌ها و تاکتیک‌های آموزشی و تربیتی به یکباره یا تأثیر از پاندمیک و پروسس کرونا، تحولی عظیم در نظام

معلمان و هم‌کلاسی‌هایشان در آن حضور فیزیکی ندارند و به منابع دسترسی سریع خواهند داشت. این شرایط تأکید بیشتری بر مربیان و معلمان دارد که به عنوان یک تسهیلگر و راهنمای تاثیرگذار نقش خود را به عهده می‌گیرند و دانش‌آموزان خود را از طریق صفحه نمایش هدایت و نظارت می‌کنند. حضور مفید و مؤثر دانش‌آموزان در بستر آموزش آنلاین، به آموزش خلاقانه معلمان و همراهی دلسوزانه آن‌ها نیاز دارد. بنابراین، معلم باید مهارت‌های فردی خود را به منظور اداره کل کلاس در سال تحصیلی به بهترین شکل تقویت کند و این خود بستری مهم و تشبیه‌شکلی عظیم در حوزه آموزش است که می‌تواند مانع از خمودگی و بی‌رقی در کلاس و در سطح کلاس آموزشی آن مانع از مرگ مدرسه در شیوه‌های سنتی آموزش باشد.

▲ دانش‌آموزانی با مسئولیت‌های بزرگ‌تر

با اهمیت یافتن آموزش مجازی، به خصوص در زمان کرونا، نقش دانش‌آموزان در یادگیری بیش از هر زمان دیگر اهمیت دارد. تحقیقات نشان داده است،

مانند مایکروسافت تیم (Microsoft Team)، گوگل هنگ اوتز (Google Hang-outs)، وبکس (Webex) و زوم (Zoom)، به کنفرانس ویدئویی روی آوردند. این شرایط به تقویت مهارت در کار و معاشرت به شکل یکپارچه کمک کرد. مثلاً گوگل یک اکوسیستم جامع ارائه داد که معلمان می‌توانند از طریق گوگل هنگ اوتز یا گوگل میت (Google Meet) کنفرانس ویدئویی و تصویری ارائه و ایجاد نمایند، مطالب آموزشی و تکالیف را در گوگل کلاس روم (Google Classroom) بارگذاری کنند، در گوگل فورمز (Google Forms) حضور و تکالیف دانش‌آموزان را پیگیری کنند و با استفاده از گوگل کالندر (Google Calendar) به برنامه‌ریزی کلاسی بپردازند.

افزایش حضور در اینترنت، یکی از مؤلفه‌های رفع مرگ مدرسه و این تئوری شوم و فاجعه‌آمیز است، چرا که نوبدبخش استفاده بیشتر معلم و دانش‌آموز از فضای مجازی است که می‌تواند در آن با یکدیگر در تعامل باشند؛ به جای این که در کلاس درس که کتاب بی‌روح فاقد تغییر، منبع اصلی محسوب می‌شود، نقش ثانویه داشته باشد.

▲ نقش، عملکرد و انتظارات از معلمان

دانش‌آموزانی که از نظر سطح آمادگی در کار با رایانه، اینترنت، انگیزه برای یادگیری و برقراری ارتباط آنلاین خودکفا بودند، از نظر خودآموزی در سطح پایینی قرار داشتند. در این شرایط، تلاش معلم برای تهیه برنامه درسی، استفاده از بسترهای متعدد آموزشی و حتی خلاقیت، بدون تغییر بنیادی در نگرش دانش‌آموزان، نتیجه مفیدی نخواهد داشت. لذا برنامه‌ریزی، نظارت و ارزیابی آموزش، تصمیم‌گیری آموزشی و جست‌وجو برای معیارهای خودکفایی، اهمیت حیاتی دارد.

معلم به مفهوم انتقال‌دهنده دانش، که تنها به برنامه‌ریزی درسی و ارائه آن‌ها می‌پردازد، دیگر نماینده آموزش آمیخته با فناوری در قرن ۲۱ نیست، زیرا به تدریج دانش‌آموزان با لمس تلفن هوشمند یا تبلت خود، دسترسی گسترده‌ای به دانش و مهارت‌های فنی پیدا می‌کنند و این فرایند ارزیابی مجدد مسئولیت معلم در کلاس را طلب می‌کند. در عصر دیجیتال، دانش‌آموزان خود را در کلاس‌های از راه دوری می‌یابند که

تحول در آماده‌سازی معلم

هم‌زمان با تغییر در روش‌های آموزش در پسا کرونا، تمرکز مناسبی بر تجهیز معلمان به مهارت‌های فناوری اطلاعات (IT) (Information Technology) به منظور ایجاد فضای تعاملی مؤثرتر در کلاس در کنار مهارت‌های مدیریتی و عاطفی‌ای که نیاز است تا نیازهای روانی دانش‌آموزان را در فضایی که تعامل رودررو (face to face) تا حد زیادی کاهش یافته، شناسایی و بر آن‌ها نظارت کند وجود دارد.

پیامدهای تغییرات آموزش پسا کرونا

اگرچه تحولات یاد شده ممکن است در ماه‌ها و سال‌های پسا کرونا در آموزش ظاهر شوند، اما چالش‌هایی نیز در مسیر پیشرفت و جبران زبان‌های آموزشی اخیر پیش روی معلم و دانش‌آموز قرار دارد.

شکاف دیجیتال و نابرابری در آموزش

نابرابری در دستیابی به آموزش آنلاین، ممکن است تفاوت بین دانش‌آموزان در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه را به طرز عمیق افزایش دهد. با توجه به گزارش کلی جهانی دیجیتال در سال ۲۰۲۰، فقط ۶۰ درصد از جمعیت جهان به اینترنت متصل هستند که اکثر آن‌ها ساکن کشورهای پیشرفته هستند. مطالعات نشان داده است، این تفاوت ریشه عمیقی در نابرابری درآمد دارد، زیرا دانش‌آموزان خانواده‌های کم‌درآمد، به طور نامناسبی تحت تأثیر منجر شدن آموزش، که نیازمند ابزارهای دیجیتال، دسترسی به اینترنت و شرایط مناسب یادگیری در خانه است، قرار گرفته‌اند. طبق تحقیقی دیگر، در این شرایط، دانش‌آموزان به مناطقی مراجعه می‌کنند که اینترنت رایگان ارائه می‌دهند، اما کیفیت پایین اتصال در این مکان‌ها، بخش محتوای تصویر با گرافیک مناسب را با مشکل مواجه می‌کند. فراتر از این، احتمالاً این شرایط زمینه‌ساز نابرابری اقتصادی - اجتماعی ریشه‌داری خواهد بود که امروزه در بسیاری از نقاط جهان شاهد آن هستیم.

آموزش برای دانش‌آموزان یا نیازهای خاص و در معرض خطر

چابگی به محیط آنلاین، ممکن است در توسعه یادگیری دانش‌آموزان یا نیازهای خاص و ضعیف از نظر درسی، تأثیر منفی داشته باشد. بسیاری از خانواده‌ها تحت فشار این موضوع هستند که به طور دائم فرزندان خود را نظارت و پیگیری کنند و مطمئن شوند آن‌ها روی درس‌های خود متمرکز باشند و تکالیف خود را به موقع انجام دهند. مثلاً در خانواده‌هایی که فرزندان آن‌ها به اوتیسم یا اختلال یادگیری مبتلا هستند، در کنار

تمهیدات روزانه، آموزش با مهارت‌های خودآموزی (Autonomous Learning)، یک چالش است که اگر به درستی هدایت نشود، کیفیت آموزش را به خطر می‌اندازد. هم‌چنین، در مورد دانش‌آموزان ضعیف در درس، آموزش از طریق صفحه نمایش، ممکن است در یادگیری آن‌ها اختلال ایجاد کند زیرا توانایی آن‌ها در دریافت سریع راهنمایی از معلم و هم‌کلاسی‌ها، محدودتر از زمان حضور در کلاس فیزیکی است.

تجربه آموزشی تمام‌عیار

معلمان و دانش‌آموزان در سراسر جهان در پذیرش ایده آموزش آنلاین دچار چالش می‌شوند، زیرا به این ترتیب، تعامل اجتماعی که در ایجاد یک تجربه آموزشی سالم و کامل بسیار ضروری است، از دانش‌آموزان سلب خواهند شد. محدود کردن تعامل رودررو ممکن است بر رشد عاطفی (Emotional Growth [Development]) و هوش هیجانی (Emotional intelligence) دانش‌آموزان تأثیر منفی داشته باشد. این شرایط در شکل گرفتن شخصیت دانش‌آموزان نیز مؤثر است، زیرا مدرسه‌ها کانون فعالیت‌های اجتماعی هستند که در آن تجربه آموزش در کلاس درس با هم‌کلاسی‌ها، برای دانش‌آموزان با ارزش است.

تصمیمات کلیدی مدیریت آموزش

گسترده‌گی اجرای آموزش آنلاین در مؤسسات آموزشی، در میزان پذیرش این روش آموزشی جدید در آینده مؤثر خواهد بود. تعطیلی اجباری مدرسه‌ها و دانشگاه‌ها به دلیل همه‌گیری کرونا، در زمینه آموزش اختلال ایجاد کرده است. با این حال و با گسترش سریع همه‌گیری در سراسر جهان، این مؤسسات در تلاش برای انتقال کامل دوره‌ها به صورت آنلاین هستند. متأسفانه اکثر مدارس و مراکز آموزشی برنامه تداوم کسب و کار و منابع

لازم برای توسعه سریع دوره‌های آنلاین را ندارند. بنابراین، احتمالاً اجزا و انتقال ضعیف آموزش به شکل آنلاین، واکنش منفی دانش‌آموزان و معلمان را در پی خواهد داشت.

با توجه به بررسی‌های همه‌جانبه در روند آموزشی دبیرستان دوره اول مصباح و با عنایت به رعایت اصول و روش‌های روان‌شناختی، استراتژی مقطع دوره اول متوسطه بر آن شد تا حسب دستور مدیر عامل محترم مؤسسه فرهنگی، آموزشی مصباح و با تأیید و تأکید شورای محترم مدیران مجتمع، موجبات نیمه‌حضوری شدن مدارس و مقاطع آن مورد اجرا قرار گیرد و تمهیدات لازم برای تجهیز کلاس‌ها به وسایل و امکانات لازم و مدرن برای شروعی از جنس حضور دانش‌آموزان فراهم آورد. لذا طی جلسات متعدد و کارشناسی همه‌جانبه همکاران محترم اجرایی در دبیرستان دوره اول مصباح مقدمات حضور دانش‌آموزان عزیز در قالب‌های ۶ نفره برای هر کلاس و با رعایت پروتکل‌های بهداشتی و تدابیر مهم و لازم‌الاجرای دوران کرونایی اتخاذ تا از این طریق، فرزندان ما در مقطع دوره اول متوسطه، ضمن برخورداری از محیط آموزشی مدرسه، ارتباط رودررو با اساتید ارجمند، اوقات نوبت با دوستان و هم‌کلاسی‌های خود و جمیع اثرات مثبت و سازنده حضور در مدرسه را درک کرده و با فشارکمی حداکثری در روند آموزشی، شاهد حضور همه دانش‌آموزان عزیز در مراحل و گام‌های بعدی در این مقطع باشیم و با بررسی همه‌جانبه این روند و پیرویه فراگیر، فارغ از هر گونه بخت‌شامه و ابلاغیه، با مهیا نمودن زمینه‌های شایسته و بایسته، اولین مجتمع آموزشی در کشور باشیم که توانستیم از هدر رفت منابع انسانی و آموزشی خود در قالب معلم - دانش‌آموز جلوگیری کرده و باعث احیاء و رجعت مجدد به مدرسه پس از مدت‌های طولانی وقفه در حضور دانش‌آموزان عزیز در مدرسه باشیم و به رسالت آموزشی و تربیتی خود جامعه عمل بپوشانیم.

دوره بین | معرفی برنامه های آینده (کلاس های مهارتی)

همه چیز ما از مدرسه آغاز می شود

مهارت پروری لازمه رشد یافتگی اجتماعی

دبیرستان دوره اول مصباح
با شعار «مهارت و توانایی»
بر پایه اخلاق و دقایقی و
با تکیه بر متد و روش های
علمی و کارآمد آموزشی دنیا،
ضمن بررسی کوششنامه
توجه ویژه خود را معطوف به
«مهارت پروری» دانسته و با
تنبیین اصولی از قبیل «اصل
تاب آوری» سعی در جبران
مهارت های از دست رفته
دانش آموزان خود در دوران
پسا کرونا خواهد داشت.

زندگی انسان نیازمند دانش، علم، فن و مهارت است و این مقوله یکی از کارکردهای اصلی نظام آموزشی کشورهاست که طی آن با تکیه بر اهداف سازمانی خود و انجام رسالت و مأموریت ذاتی آن، با ایجاد توانایی هایی در افراد به توانمندسازی و مهارت پروری آنان دست یابند.

داگلاس نورت (Douglass Cecil North)، برنده جایزه نوبل اقتصاد در سال ۱۹۹۳ یا مرور خاطراتی از دوران تحصیل خود و تشریح نظام آموزشی کشورش، در مصاحبه ای با CNN می گوید:
همه چیز ما از مدرسه آغاز می شود؛ چه سعادت و چه شقاوت و شوربختی، اگر می خواهید بداند کشوری توسعه می یابد یا نه، اصلاً سراغ فناوری، کارخانه و ابزاری که استفاده می کنند نروید؛ این ها را به راحتی می توان خرید یا کپی کرد. برای دین توسعه بروید مدارس را ببینید که آن جا چگونه نوجوانان را آموزش می دهند.

مهم نیست چه چیزی را آموزش می دهند [تفاوت در محتوای تدریس]

ببینید چگونه آموزش می دهند [توجه به مکالمات های آموزشی]

اگر نوجوانان شما را پرسشگر، خلاق، صبور، نظم پذیر، خطرپذیر، دارای روحیه گفت و گو و تعامل، دارای روحیه مشارکت جمعی و همکاری با هم می آورند، بدانید که این انسان ها در آینده شخصیت هایی خواهند شد که جامعه را پیشرفت خواهند داد.

لذا؛ با توجه به این مقدمه در خصوص سخنان داگلاس نورت، می توان گفت که:

تفاوت دو فرآیند «آموزش» و «یادگیری» در این است که در فرآیند آموزش، دانش و مهارت از سوی آموزش دهنده منتقل می شود، اما در فرآیند یادگیری،

یادگیرنده به صورت فعالانه و خودجوش درصدد جست و جو و کسب دانش و مهارت های مورد نیاز برمی آید.

از این رو، در سازمان های یادگیرنده امروزی که مظهر اعلای آن در مدارس و مراکز آموزشی متبلور است، همان قدر که «موفقیت و توسعه فردی» مستلزم گسترش روحیه یادگیری است، «توسعه مهارت پروری» و «توسعه توانایی» در گرو توجه به دو رکن اصلی و اساسی «اخلاق» و «دانش» است؛ چرا که به نقل از دکارت:

دانشی، توانایی است.

و این امر در گرو ایجاد محیطی یادگیرنده در بستر نظام آموزشی محقق خواهد شد.

با نگاهی به اصول کلی این قاعده، پنج اصل اساسی در تکیه بر هدف فوق قابل تصور است که انگوهای ذهنی، آرمان مشترک یادگیری تیمی، قابلیت فردی و از همه مهم تر تفکر سیستمی مورد توجه

خواهد بود.

دبیرستان دوره اول مصباح با شعار «مهارت و توانایی» بر پایه اخلاق و «دانشی» و با تکیه بر متد و روش های علمی و کارآمد آموزشی دنیا، ضمن بررسی کارشناسانه توجه ویژه خود را معطوف به «مهارت پروری» دانسته و با تبیین اصولی از قبیل «اصل تاب آوری» سعی در جبران مهارت های از دست رفته دانش آموزان خود در دوران پسا کرونا خواهد داشت.

اصولی که در دبیرستان دوره اول مصباح مورد توجه قرار خواهد گرفت عبارتند از:

مهارت های زندگی اجتماعی با هدف رشد و ارتقاء سطح آگاهی نوجوانان و خانواده های آنان با مسئولیت ها و وظایف اساسی خود که در بسترهای ذیل محقق خواهد شد:

۱. مهارت در ارتباط

بی شک ارتباط از اصلی ترین وجه تمایز انسان با

۳-۱۲. سواد علمی

یعنی علاوه بر سواد دانشگاهی، توانایی بحث و یا حل و فصل مسائل با راهکارهای علمی و عقاشی مناسب، بدین ترتیب، یک فرد باسواد از نظر سازمان جهانی یونسکو، فردی است که با آموزش‌های مناسب، توانایی داشتن یک زندگی با کیفیت و رشد یافته را در قریب بیست و یکم پیدا کند. از سوی دیگر، آموزش مناسب و عقاشی آموزشی است که به کودکان، دوستی، صلح و دموکراسی را توصیه کند و خشونت و تبعیض را نفی نماید.

▲ طبق نظر برخی روان‌شناسان، عموماً تک‌فرزندها، مهارت‌های کمتری فرا می‌گیرند یا دیرتر به برخی مهارت‌ها می‌رسند چراکه احساس نیاز به خیلی توانمندی‌ها پیدا نمی‌کنند:

۴. توجه به عدم کسب مهارت‌آموزی در محیط خانواده

با توجه به مفضل تک‌فرزندی در خانواده‌ها و طبق نظر برخی روان‌شناسان، عموماً تک‌فرزندها، مهارت‌های کمتری فرا می‌گیرند یا دیرتر به برخی مهارت‌ها می‌رسند چراکه احساس نیاز به خیلی توانمندی‌ها پیدا نمی‌کنند و از معضلات اصلی این پدیده می‌توان به مواردی همچون بلوغ جنسی زودرس، کاهش نقش حمایت‌گری، احساس تنهایی و ... نام برد.

۵. توجه به کم شدن مهارت‌های پدر و مادر

والدین نقش اصلی و اساسی در تربیت فرزندان خود داشته و در صورت عدم آموزش‌های لازم در فرزندپروری قطعاً در تربیت آنان نیز دچار مشکلات عدیده‌ای خواهند بود.

روان‌شناسان معتقدند تربیت یک فرزند بیست سال قبل از تولد فرزند شروع خواهد شد! و این امر توجه ویژه‌ای به کسب مهارت‌های فرزندپروری توسط والدین دارد.

طبق قاعده فلسفی «لا یکنونُ مُعْطَىٰ الشَّيْءِ إِلَّا بِشَيْءٍ» کسی که می‌خواهد چیزی اعطاء کند بایستی آن را داشته باشد و در غیر این صورت تربیت صحیح قابل اجرا نخواهد بود.

جایی در هفت اورنگ در باب سبحة‌الابزار، شعر زیبایی را مطرح می‌نماید که دلالتی بر این موضوع دارد:

ذات نایافته از هستی، بخش چون تولد که بود هستی بخش؟
خشک آبروی که شود ز آب تپه ناپسند از وی صفت آب‌دهی

۶. توجه به مؤلفه‌های رشد

لزوم تربیت صحیح و اصولی با توجه به ابعاد تربیت درونی و بیرونی و جمیع ادب و آداب در کنار تربیت مناسب، می‌تواند زمینه‌های رشد درست و صحیح نوجوانان را فراهم آورده و مناسبات بین فردی آنان را تقویت و زمینه را برای حضور فعال و آگاهانه‌تر در اجتماع فراهم آورد.

۷. توجه به دنیای آینده

سایر موجودات عالم هستی است که طی آن برقراری ارتباط سالم، هدفدار و در چارچوب می‌تواند بستر ساز روابطی با سایر افراد مرتبط در اجتماع اعم از خانه و خانواده، مدرسه و اجتماع باشد.

۲. مهارت در مقطع رشد

در فراختای زندگی و تکیه به رشد انسان، هیچ چیزی مهم‌تر از مسئولیت‌پذیری و ایفای نقش مهم و سازنده در ارتباط با خود و اجتماع پیرامونی انسان نخواهد بود که در این راستا تربیت نوجوانان مسئولیت‌پذیر و آشنایی خانواده‌های آنان یکی از اهداف دبیرستان دوره اول مصباح خواهد بود.

۳. توجه به شاخص‌های دیگر سواد

در دنیای جدید و مدرن، باسواد بودن به مهارت خواندن و نوشتن اطلاق نمی‌گردد. طبق اعلام سازمان علمی - آموزشی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو)، مهارت‌هایی را اعلام کرده است که داشتن این توانایی‌ها و مهارت‌ها، مصداقی یارز باسواد بودن قرار گرفته و همگی این‌ها یا در مدرسه و یا در تعامل با ساختار آموزشی شکل خواهند گرفت.

این مهارت‌های سوادآموزی عبارتند از:

۳-۱. سواد عاطفی

توانایی برقراری روابط عاطفی با خانواده و دوستان

۳-۲. سواد ارتباطی

توانایی برقراری ارتباط مناسب با دیگران و دانستن آداب اجتماعی

۳-۳. سواد مالی

توانایی مدیریت مالی خانواده، دانستن روش‌های پس‌انداز و درآمد و هزینه (دخل و خرج)

۳-۴. سواد رسانه‌ای

این که فرد بداند کدام رسانه‌ها معتبر و کدام نامعتبر است، به عبارتی دارای قدرت تحلیل و تشخیص رسانه‌ای باشد.

۳-۵. سواد تربیتی

توانایی تربیت فرزندان به نحو شایسته

۳-۶. سواد رایانه‌ای

دانستن مهارت‌های هفت‌گانه ICDL

(International Computer Driving License)

۳-۷. سواد سلامت

دانستن اطلاعات مهم درباره تغذیه سالم و راه‌های جلوگیری و کنترل بیماری‌ها

۳-۸. سواد نژادی و قومیتی

شناخت نژادها و قومیت‌ها بر اساس احترام و عدم تبعیض

۳-۹. سواد بوم‌شناختی

دانستن راه‌های حفاظت از محیط زیست

۳-۱۰. سواد تحلیلی

توانایی شناختن ارزیابی و تحلیل نظریه‌های مختلف با استدلال‌های منطقی و اصولی بدون هرگونه تعصب و پیش‌فرض‌های قومی یا ایدئولوژیک

۳-۱۱. سواد انرژی

توانایی مدیریت در مصرف انرژی، آب و حفظ امنیت غذایی

▲ دبیرستان مصباح دوره ی اول، با توجه به کلاس های مهارتی در قالب های متنوع و گوناگون توانسته موجبات رشد و تعالی فرزندان را در یک محیط امن و علمی توانمند خانه و خانواده فراهم آورد.

نوجوانان در مسیر رشد و تعالی خود با آفت های ناشناخته ای مواجه خواهند بود که بسترسازی برای آگاهی از دنیایی که قرار است در آن قدم گذارند می تواند باعث خوشبختی و بالا بردن سطح آگاهی آنان در مواجهه با جهان پیرامونی خود گردد و با ساخت یک نگرش مناسب، جهان بینی صحیح را برای آنان فراهم آورد. لذا با عنایت به موارد مطروحه، توجه به کلاس های مهارتی در قالب های متنوع و گوناگون می تواند موجبات رشد و تعالی فرزندان را در یک محیط امن و مناسب و علمی توانمند خانه و خانواده و با هماهنگی های اولیاء خانه و مدرسه را فراهم آورد که دبیرستان دوره اول مصباح، برای نیل به این هدف متعالی، دوره هایی را با بهره گیری از اساتید مجرب و کارشناسان خبره برگزار خواهد کرد و جزو استراتژی ها و برنامه های آموزشی خود توسط مشاور راهنمای دبیرستان دوره اول مصباح، جناب آقای باجلان لازم الاجرا می داند.

دوره بین | کلاس های تقویتی

▲ آغاز سال تحصیلی، آغاز فکری نو، طرحی نو و برنامه‌ای نو

مشاوره تحصیلی دیده‌بان آموزشی!

دانش آموز و انطباقی آن با سیاست‌های آموزشی و تحصیلی دبیرستان با توجه به تخصص مشاور تحصیلی و ارائه راهکارهای نوین آموزشی از نکات ویژه و بارز این موفقیت خواهد بود.

بدین منظور با طرح برنامه‌ریزی درسی که به یک سلسله وقایع آموزشی طراحی شده اطلاق می‌گردد و به قصد نتایج آموزشی برای یک یا چند [چندین] دانش آموز پیش‌بینی می‌شود. این مسیر با نظارت دقیق مشاور تحصیلی دبیرستان دوره اول مصباح تعیین و اصولی طراحی تا نایل به هدف‌های آموزشی هموار و پروسه تحصیلی دقیق‌تر صورت پذیرد.

کرد تا بتوانند با پشتوانه‌های علمی، نگاهی عمیق‌تر به آینده، پیش‌بینی بازار کار و شناخت توانایی‌ها و علاقه‌مندی‌های خود، انتخاب رشته‌ای آگاهانه را رقم بزنند.

از طرفی دانش‌آموزان جدیدالورود با ورود به پایه هفتم و درک تفاوت‌های موجود بین دو دوره ابتدایی و متوسطه، ورود به مرحله نوجوانی زندگی و تلاطم هیجانات روحی، گاه کاهش اعتماد به نفس و عقب‌افتادگی تحصیلی، مشکلاتی را تجربه خواهند کرد.

از این رو رصد دقیق و هدفمند مسیر تحصیلی هر

آغاز سال تحصیلی، آغاز فکری نو، طرحی نو و برنامه‌ای نو است. دانش‌آموزان متوسطه اول در سه سال یادگیری خود، عمیقاً درگیر علوم پیرامون خود و تغییر در برنامه‌های درسی و مقطع تحصیلی می‌باشند که معمولاً در این دوره میزان یادگیری خود را افزایش داده، علاقه‌مندی‌های خود را به دروس خاصی نشان می‌دهند. سبک‌های یادگیری آن‌ها نشان داده می‌شود و می‌توان در پایان این دوره (سال نهم تحصیلی) با توجه به شناخت علمی و مشاوره‌ای ایشان، رشته‌های تحصیلی که میزان موفقیت‌شان بیشتر خواهد بود را به آن‌ها معرفی

به عبارت دیگر برنامه ریزی تحصیلی یا نقشه راه، مجموعه‌ای از فعالیت‌ها برای دستیابی به یک هدف خاص و ویژه آموزشی است. هیچ چیز بدون برنامه ریزی کامل نیست لذا یادگیری هم مانند سایر کارهای دیگر مستلزم برنامه ریزی جامع و دقیق برنامه درسی است که بقیه ضامن موفقیت دانش آموزان خواهد بود. فارغ از اصول برنامه ریزی درسی که مستلزم چارچوب‌های علمی برای دستیابی به هدفی و اثراست و ذیلاً به آن اشاره می‌گردد، برنامه‌های کلی و کلان هم به عنوان ابزاری اصلی مشاوره تحصیلی در طول سال جاری به اجرا گذاشته خواهد شد.

اصولی که در برنامه ریزی درسی به آن اشاره شد عبارتند از:

۱. فردی باشد.
۲. دارای اهداف مشخص باشد.
۳. تعیین اهداف به دو مرحله
۴. واحد زمانی
۵. تعیین روش برنامه
۶. انعطاف پذیری و شناوری برنامه
۷. اولویت بندی
۸. تعیین زمان مناسب برای هر فعالیت درسی
۹. ارزیابی مستمر و بازخورد گرفتن

بلندمدت یا کلی (سه ساله دوره اول دبیرستان)

کوتاهمدت (سالانه پایه متوسطه اول)

▲ دوره متوسطه اول، می تواند با قدم گذاردن در مسیر درست تحصیل با هدایت و مشاوره تحصیلی، نقش سازنده‌ای در موفقیت تحصیلی و آینده شغلی افراد داشته باشد

و کارآمد تحصیلی و آموزشی توانان بوده که از این منظر و فارغ از مشاوره‌های فردی، خانوادگی و... با اتخاذ سیاست‌های کلان آموزشی در بخش کلاس‌های فوق برنامه، یکی از راهکارهای همسان سازی دانش آموزان دهک‌های پایین برای آمادگی آزمون حضوری نوبت دوم خواهد بود. این برآیند و گروه بندی کلاس‌های مذکور، نه تنها تکیه بر یک نمره خاص بلکه مجموعه‌ای از فعالیت‌های آموزشی مهر و آن در طرح ریزی و حصول نتیجه در آزمون نوبت اول تحصیلی در دی ماه خواهد بود. بررسی پیشرفت دانش آموزان دوره اول متوسطه در مصباح به صورت کمی و کیفی توسط مشاور تحصیلی دیند و رصد می‌شود و بر اساس میزان پیشرفت هر دانش آموز، برنامه‌های عملیاتی برای فرد در نظر گرفته خواهد شد.

۱. برنامه ریزی درسی

۲. تحلیل نمرات

۳. هدایت تحصیلی و انتخاب رشته

۴. ارزیابی پیشرفت و یا عقب‌گرد تحصیلی

۵. ارزیابی روش‌های مطالعاتی

و... خواهد بود که در این مورد حلی فرآیند

لذا با عنایت به این که دوره متوسطه اول، دوره تعیین کننده موفقیت تحصیلی و شغلی دانش آموز است، علی‌رغم در نظر گرفتن اصل تغییر در هر مرحله از زندگی و امکان تحول و شکوفایی با قدم گذاردن در مسیر درست با هدایت و مشاوره تحصیلی می‌تواند نقش سازنده‌ای در موفقیت آموزشی و آینده شغلی افراد داشته باشد! از طرفی هدایت تحصیلی و انتخاب رشته در کنار استفاده از تجربیات مشاوره آموزشی و تحصیلی حادق و توانمند، این ضرورت را ایجاد می‌کند تا در این مقطع و برهه حساس در کنار دانش آموزان، آموزش‌های لازم را جهت مطالعه موثر، یادگیری عمیق، تمرکز ذهن، مدیریت زمان و... داشته باشیم تا علاوه بر کمک به پیشرفت تحصیلی آن‌ها، تا حد امکان از مشکلات ناشی از نبود نظم در زندگی و کاهش اعتماد به نفس و... پیشگیری شود.

این مهم، در دبیرستان دوره اول مصباح، یا بهره‌گیری از تجربیات ارزشمند مشاور حادق و با تجربه تحصیلی (جناب آقای حضرتی) و همچنین ارتباط تنگاتنگ مشاورین محترم پایه با دبیران ارجمند و دانش آموزان عزیز، با طراحی‌های به‌روز

▲ در دبیرستان دوره اول مصباح اتخاذ سیاست‌های کلان آموزشی در بخش کلاس‌های فوق برنامه، یکی از راهکارهای همسان سازی دانش آموزان دهک‌های پایین برای آمادگی آزمون حضوری نوبت اول خواهد بود.

هم چنین بررسی پیشرفت دانش آموزان به صورت کمی و کیفی توسط مشاور تحصیلی دیند و رصد می‌شود و بر اساس میزان پیشرفت هر دانش آموز در نظر گرفته خواهد شد.

۱. دریافت داده
۲. تحلیل داده
۳. راهکارهای عملیاتی

پایه‌سازی و اجرا می‌گردد.

بدین‌منظور، دریافت داده‌های مختلف جهت رصد و آمایش و پالایش اطلاعات ضروری هر فرد و اخذ بازخورد آموزشی مناسب در قالب‌های زیر مورد بررسی و اجرا قرار می‌گیرد:

۱. نظر مسئول پایه و رصد مشاور تحصیلی به صورت ماهانه

۱-۱. دریافت داده‌ها از پارامترهای مربوط به انضباط آموزشی و آماده‌سازی آن برای ثبت اپراتوری

۲-۱. نظر توصیفی مسئول پایه پیرامون وضعیت دانش‌آموزان

۲. رصد خانواده دانش‌آموز هر دو ماه یکبار

۱-۲. دریافت مستمر اطلاعات در خصوص رفتارها و عادات آموزشی دانش‌آموز

۲-۲. تطبیق موارد قابل مشاهده با نظر خانواده

۳-۲. تحلیل اطلاعات برای خانواده و بازخورد گیری دوباره

۳. رصد دبیران مربوطه

۱-۳. گفتگوهای مستمر مسئول پایه با دبیران در خصوص وضعیت دانش‌آموزان پایه

۲-۳. دریافت ریز موارد مربوط به انضباط آموزشی و ثبت آن‌ها

۴. تکلیف و پرسش کلاسی

۱-۴. نمودار درس به درس لحظه‌ای از وضعیت دانش‌آموزان در تکلیف و پرسش کلاسی

۲-۴. نمودار درس به درس لحظه‌ای از وضعیت کلاس‌ها و پایه در تکلیف و پرسش کلاسی

۳-۴. ثبت مستمر اطلاعات در سامانه کارسج برای پیگیری مستمر

۵. آزمون‌های رسمی و غیررسمی

۱-۵. تشکیل نمودارهای ثابت یا مقاطع زمانی مشخص برای رصد تثبیت، رشد و یا افول وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان در:

الف- آزمون‌های دوره مطالعاتی

ب- آزمون‌های نوبت اول و دوم

ج- آزمون‌های بیرون مدرسه‌ای

د- آزمون‌های بین مدرسه‌ای

▲ دبیرستان متوسطه اول مصباح، می‌کوشد با انطباق خصوصیات فردی و خصوصیات تحصیلی، دانش‌آموزان را در جهت انتخاب رشته‌های تحصیلی مناسب یاری رساند.

مطالب درسی (علوم و ریاضی) طرح‌ریزی و اجرا گردیده است.

در این بحث، گروه‌بندی فوق‌الاستاره بر اساس برآیند فعالیت دانش‌آموزان طی ماه‌های مهر و آبان صورت می‌گیرد و صرف توجه به یک نمره خاص، ملاک گروه‌بندی در این پروژه نخواهد بود که پس از طی مراحل مختلف آموزشی و پس از برگزاری کلاس‌های فوق برنامه ممنونه، احتمال جابه‌جایی دهک‌های دانش‌آموزی و ارتقاء سطح آموزشی آنان خواهیم بود.

کلاس‌های فوق برنامه دبیرستان دوره اول مصباح با استقبال بی‌نظیر دانش‌آموزان عزیز طی روزهای هفته در ساعت‌های مشخص برگزار گردید که این سطح از استقبال و به‌کارگیری اساتید مجرب هر رشته نوبت‌بخش اثرات مثبت در نتایج آزمون دوره اول سال تحصیلی جاری خواهد بود.

بنابراین استراتژی، اجرای آموزش در دوره‌های مختلف تحصیلی دوره اول متوسطه و آموزش‌های حرفه‌ای برای آمادگی، تعیین و انتخاب رشته‌های تحصیلی از یک طرف و تفاوت‌های فردی از نظر هوش، استعداد و علاقه از سوی دیگر، ایجاب می‌کند که خصوصیات فردی با خصوصیات تحصیلی انطباق یابد و به دانش‌آموزان در جهت انتخاب رشته‌های تحصیلی و حل مشکلات آموزشی کمک شود که بدین منظور و با آمایش اطلاعات به‌دست آمده از هر دانش‌آموز، کلاس‌های فوق برنامه آموزشی در سه گروه:

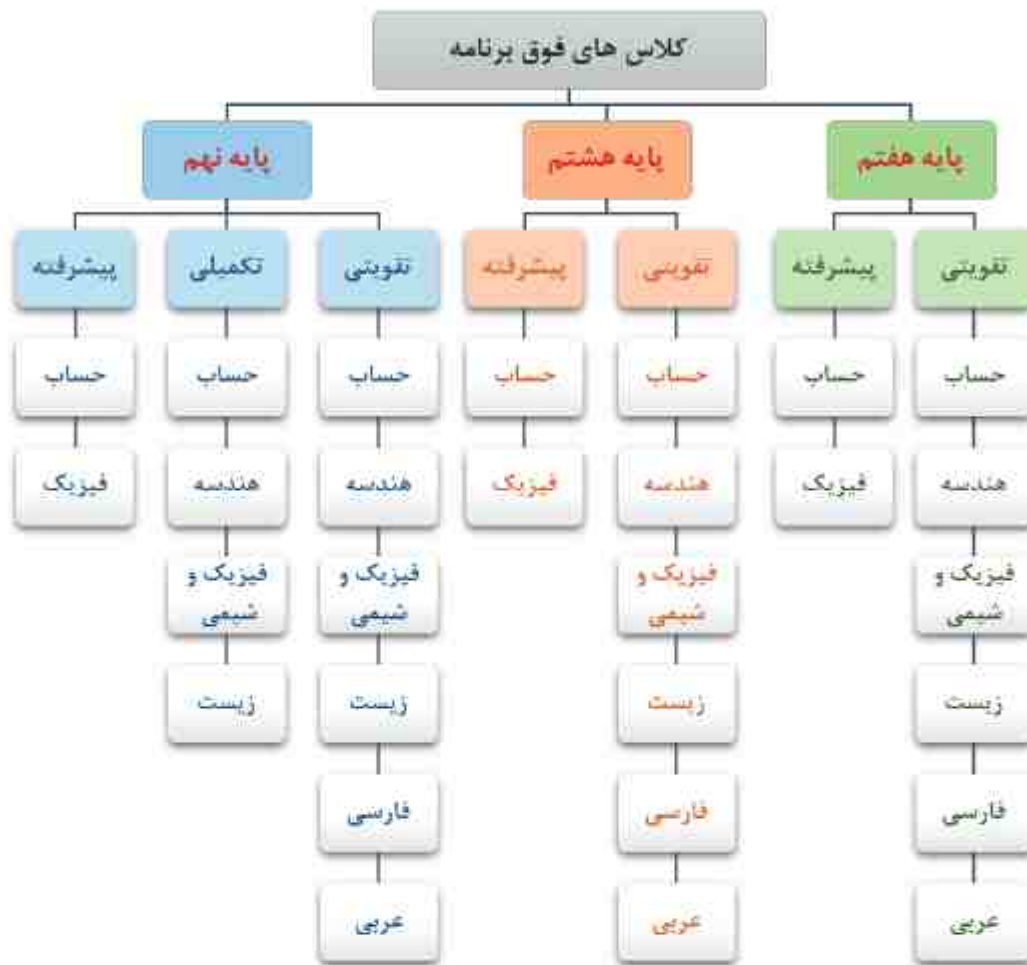
الف- تقویتی

ب- تکمیلی برای دانش‌آموزانی که با درک مطلب درسی نیاز به حل تمرین بیشتری دارند (در دروس علوم و ریاضی)

ج- پیشرفته برای دانش‌آموزان ساعی و به منظور انگیزه دادن و بررسی فرآیندها

نکته قابل توجه در برگزاری کلاس های فوق برنامه، حضور الزامی دانش آموزان در کلاس های درسی به جهت تعامل پهنه بین دبیران محترم و دانش آموزان عزیز است و همچنین به کارگیری دبیران خود دانش آموزان در کلاس های تقویتی و دبیران هم سطح با دبیر مربوطه در کلاس های تکمیلی و پیشرفته می باشد.

این در حالی است که کلیه اقدامات صورت گرفته در بخش مشاوره تحصیلی، بر اساس به کارگیری متدها و روش های نوین و کارآمد آموزشی و توجه ویژه به سطح یادگیری و هوش افراد برنامه ریزی و اجرا می گردد. لذا توجه به هوش های چندگانه Gardner، روش های یادگیری کالبد و... از ویژگی های اصلی برنامه ریزی و مشاوره تحصیلی در این دبیرستان می باشد که در شماردهای بعدی این نشریه مفصلاً به این استراتژی ها پرداخته خواهد شد.

دوره بین | دوره مطالعاتی نقطه صفر

اهداف در سطوح اسناد کلاس درس دچار شکاف عظیمی شده اند

نقطه صفر، توقفی از جنس جهش

فرایند آموزش، چه در مدرسه و چه بیرون از مدرسه (نظام آموزشی)، حداقل از پاسخ به سؤالات زیر تشکیل شده است:

۱ آنچه قرار است آموزش داده شود. (هدف، برنامه درسی)

۲ چگونه باید آن را آموزش داد که اثربخش باشد؟ (پداگوژی، طراحی آموزشی)

۳ از کجا مطمئن شویم آنچه آموزش داده شده، به خوبی فراگرفته شده است؟ (ارزشیابی، سنجش)

پیاده‌سازی آن‌ها و حتی کیفیت تحقق آن‌ها دست می‌زند. بنابراین بین آنچه قصد شده است و آنچه اجرا و کسر می‌شود، به‌طور طبیعی تفاوت وجود دارد و حتی اگر ظرفیت علمی و اجرایی نظام آموزشی را هم افزایش دهیم، نمی‌توان انتظار تناظر یک‌به‌یک بین شماره‌های یک و سه را داشت.

اما در مقابل این دو تبیین، مسأله را این‌گونه باید توضیح داد که علت تحقق نیاختن اهداف قصد شده برنامه آموزشی مصوب نظام آموزشی بسیاری از کشورها بالاخص کشورهای توسعه‌یافته، تحقق ناپذیری آن‌ها در بستر محیط آموزشی (مدرسه) است. به‌عبارتی هم کمیت اهداف و هم کیفیت برخی از اهداف قصد شده مانع از تحقق آن‌ها می‌شود.

این توضیح با توسل به تجربه‌های بین‌المللی در مدارس کشورهای توسعه یافته به‌عنوان نمایان و آشکار خواهد بود و چگونگی الزام و اجرای آن در بستر رشد یافته تربیتی و آموزشی و درک قابلیت‌ها و توانمندی‌های محیطی و فراگیران و همگن‌سازی این دو در کنار هم به‌درستی قابل درک است.

از منظر کمیت اهداف برنامه‌های درسی رسمی در محیط‌های آموزشی (مدرسه‌ها)، کشورهای بسیاری به پدیده «برنامه درسی متورم یا شلوغ» (Crowded Curriculum) برخورد دارند که در طول تاریخ نهادینه شدن آموزش و پرورش (Education)، آرام آرام و تحت تاثیر عوامل بسیاری، به‌خصوص سه عامل:

۱. مداخله حکومت‌ها برای انعکاس دیدگاه‌های خویش
  ۲. متخصصان رشته‌های تخصصی (دیسپلین‌ها)
  ۳. وسعت یافتن دامنه و تنوع معرفت‌های بشر
- رخ داده است. به‌عبارت دیگر از زمانی که آموزش

۱. ظرفیت تجربیان و نظام اجرا، بر خلاف آنچه در اسناد راهبردی گفته شده، امکان تحقق اهداف را ندارد. بنابراین، مجری برنامه‌های درسی (یعنی معلم، مدرسه و کلاس درس، امکانات، ظرفیت و شایستگی محقق کردن اهدافی مثل خواندن و درک مطلب انتقادی، انشاء و نگارش خلاق، تسلط بر چهار مهارت زبان دوم، تحلیل ریاضی، تفکر علمی، سواد بدنی، ذوق هنری، بینش تاریخی، سواد سیاسی، دیدگاه جنس‌افزایی، تفکر دینی و ایدئولوژیک، رفتار اخلاقی، سواد و رفتار زیست محیطی را ندارد. این نبود ظرفیت لازم، در واقع اسلزامات تحقق آن اهداف متعالی را فراهم نمی‌کند و وجود چنین شکافی طبیعی است.

۲. ماهیت ویژگی آموزش و معلمی این است که معلم بر مبنای برنامه درسی رسمی خود به ساخت مجدد برنامه در کلاس درس خود و با توجه به نیازهای فراگیران و برداشت معلم از اهداف، دست می‌زند و نمی‌توان برنامه درسی را به اصطلاح «مقاوم در برابر معلم» کرد.

این دیدگاه ادامه می‌دهد که اصالتاً تدریس ماهیتی «هیوریستیک» (Heuristic) دارد و معلم در هر لحظه با توجه با شرایط، به تفسیر، اجتهاد و تصمیم‌گیری در خصوص اهداف و شیوه تحقق و

در نظام رسمی آموزش و پرورش، در سراسر دنیا و نه فقط در ایران، از شماره یک (اهداف) به شماره سه (تحقق اهداف)، نوعی فروکاست‌گرایی و تحریف شدن و حتی تغییر یافتن هدف رخ می‌دهد. به‌عبارت دیگر، بین آنچه قصد شده است (حقیقت آموزشی) و آنچه کسب شده است (واقعیت آموزشی)، هم‌رسانی وجود ندارد. به تعبیر «مایک شموکر» (Mike Schmoker) با برنامه درسی غیر تضمینی مواجهیم و مدرسه برای تحقق آنچه هدف‌گذاری کرده است، تضمینی نمی‌دهد. نظام آموزشی هم در مقیاس کلاس چنین تضمینی ارائه نمی‌دهد.

برخی این شرایط را فاصله بین نظر و عمل تعبیر کرده‌اند. یعنی در نظر، اهدافی روی کاغذ می‌آید، ولی در عمل اتفاقی برای نوجوانان رخ نمی‌دهد. به هر جهت و به هر تعبیر، شکافی است که بین اهداف (سنجش آموخته‌ها) وجود دارد. جالب‌تر این‌که، این مسأله فقط به نظام آموزشی محصور نیست. نظام صنعتی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و سایر نظام‌هایی که کلاس نظام حکمرانی را نیز شکل داده‌اند با چنین شکاف ژرفی مواجه‌اند.

در تبیین این موضوع، حداقل دو دیدگاه را می‌توان بررسی کرد:

و پرورش، وظیفه حکومت‌ها شد و برای آن نهادهای مختلفی ایجاد شد (نهاد برنامه‌ریزی درسی و تألیف کتاب)، به دلایل متعددی محتوای آموزشی یا همان اهداف برنامه که بدان اشاره شد، قطور و قطورتر شده است و گهگاه سخن از «حجیم بودن کتاب‌های درسی» در کشورمان را هم می‌شنویم. در این راستا و با بررسی عرصه بین‌الملل به بحث کاهش اهداف به صورت‌های گوناگون برمی‌خوریم.

▲ کمتر تدریس شود، بیشتر یاد گرفته شود.

برای نمونه در سال ۲۰۱۸ در سنگاپور نخست‌وزیر (لی هسین لونگ) و وزیر آموزش و پرورش، برنامه‌های تحت عنوان «کمتر تدریس شود، بیشتر یاد گرفته شود» (Teach less, Learn more) را اعلام کردند. بر اساس برنامه اعلامی، لازم بود معلمان مدرسه‌ها در خصوص «محتوا» چرایی آموزش محتوا و چگونگی آموزش اثربخش آن تأمل کنند. در این بین، رئیس‌جمهور سنگاپور، خانم خلیمه یقوب، عبارتی کلیدی داشت که:

«ما باید از سیلابس‌ها بکاهیم تا فرصت کفای برای فراگرفتن تفکر تحلیلی و انتقادی برای بچه‌ها و نوجوانان به‌وجود آید و یادگیری طوطی‌وار برای آزمون‌های چند جوابی را کنار بگذاریم.»

از منظر کیفیت اهداف و برنامه‌های درسی رسمی در مراکز آموزشی (مدرسه) نیز می‌توان دلایلی اخصام کرد که به واسطه ماهیت و ذات برخی اهداف که

در اسناد رسمی آموزش و پرورش از آن‌ها به‌عنوان هدف نام برده شده اصالتاً در بستر و بهر محمل مدرسه محقق نمی‌شود. به تعبیر دیگر، مدرسه ترکیب و محمل مناسبی برای تحقق چنین اهدافی نیست و تأثیرپذیری فراگیران (کودکان و نوجوانان) از محیط بیرون از مدرسه (رسانه‌ها، خانواده و جامعه) بسیار بیشتر است و حتی ممکن است تا حد زیادی با آن در تضاد باشد و هدف به ضد خودش تبدیل شود. در حوزه تربیت هنری و تربیت رسانه و زیست محیطی می‌توان مثال زد که پوسته دین، محیط زیست و اخلاق و رسانه در مدرسه آموخته و سنجیده می‌شود و هسته این تربیت‌ها که نقطه تمرکز آن اهداف بوده فراموش می‌شود.

پس، این تبیین بدیل، به‌طور خلاصه این است که دو اصل «چه چیزی مطلوب است» (حقیقت آموزشی) و «چه چیزی ممکن است» (واقعیت آموزشی) در کنار هم و در نقطه تعادل باشند نه این که مطلوب‌ها و خوبی‌ها به‌طور حداکثری به‌عنوان اهداف ذکر شوند و حتی نیمی‌نگاهی به امکانات و ظرفیت‌ها و ممکنات نشود.

لذا در یک نگاه کلی و کلان به موضوع بحث، نتیجه این می‌شود که اهداف در سطح اسناد و اهداف در سطح کلاس درس دچار شکاف عظیمی می‌شوند. محصول جانبی چنین نگاهی از خود محصول اصلی گران‌بستگی‌تر و آسیب‌زننده‌تر است.

مدرسه از اهدافی که اصالتاً برای آن برپا شده است باز می‌ماند. فراگیران در نیل به اهداف آموزش پایه‌ای هم توفیق نمی‌یابند و در چرخه

معیوب نابرابری به دسترسی - نابرابری به دستیابی می‌انجامد. دسترسی به سواد پایه‌ای (همچون خواندن و نوشتن دقیق و تحلیل‌های علمی و ریاضی) است که امکان دستاوردهای بعدی در حوزه‌های دیگر علمی و کاری را برای افراد فراهم می‌کند.

لذا در این بستر و برنامه‌ریزی مناسب محتوای شایسته و بایسته نوجوانان، می‌بایست موردی که ذریاب به آن‌ها اشاره می‌شود احصاء گردد تا به نتیجه مطلوب‌تری از آموزش و پرورش دست یافت:

۱. چه چیزهایی ارزش فراگرفتن دارند؟
۲. اولویت‌بندی این موارد ارزشمند با عنایت به شرایط حال و آینده بشر کدام است؟
۳. کدام‌یک از این محتواهای ارزشمند در بستر محیط مدرسه قابل تحقق است و کدام‌یک نیست؟
۴. ظرف زمانی و گنجایش حجمی آموزش مدرسه‌ای چقدر است؟
۵. زمان لازم برای آموزش محتوای ارزشمند اولویت‌بندی شده چقدر است تا حداقل ۸۰ درصد از فراگیران به تسلط ۸۰ درصدی در آن محتوای ارزشمند برسند؟
۶. چقدر از محتوای ارزشمند (مضروف) در ظرف زمان آموزش رسمی می‌گنجد؟
۷. محتوای منتخب را با چه توانی و سرعت پیشرفتی باید در برنامه یک سال تحصیلی گنجاند؟
۸. بسته مناسب آموزش این محتوای منتخب ارزشمند خالص چیست؟

طرح دوره مطالعاتی نقطه صفر، یک روش کاملاً استاندارد است که برگرفته از

نظریات مختلف، کارآمد و مدرن آموزشی می‌باشد

در یک سیاست آموزشی در دبیرستان دوره اول مصباح، پس از اتمام شش هفته آموزشی و برای نیل به اهداف و استراتژی‌های آموزشی مدون، تدریس متوقف شده و در یک دوره مطالعاتی منسجم هر روز یک درس (دروس: حساب، فیزیک، شیمی، هندسه، فارسی، عربی، زست و زمین) با حضور دبیر مربوطه مورد رفع اشکال و دوره قرار می‌گیرد و پس از اتمام کلاس در همان روز، آزمون مربوطه برگزار می‌گردد. دروسی هم به عنوان دروس خودخوان شامل پیام‌های آسمانی، مطالعات اجتماعی و زبان انگلیسی فقط در موعد مقرر به صورت منسجم مورد ارزیابی قرار می‌گیرند.

این روش آموزشی فارغ از بررسی‌های کارشناسانه همکاران محترم در مقطع اول دوره متوسطه مصباح، با هدایت و کنترل مسئول محترم آموزش دبیرستان، جناب آقای خسروجریدی مورد رصد، اجرا، سیاست‌گذاری و اخذ بازخوردهای لازم قرار می‌گیرند و نتیجه مأخوذه با بررسی‌های روند آموزشی مورد مذاقه و تحلیل آموزشی هر فرد مورد سنجش قرار خواهد گرفت.

روش مذکور، یک روش کاملاً استاندارد آموزشی است که برگرفته از نظریات مختلف و کارآمد مدرن مورد توجه و به کار گرفته شده است، چرا که در اواسط دهه ۱۹۵۰ میلادی، بنیامین بلوم برای یادگیری، ۳ حوزه:

- اندیشیدن
- نگارش
- و فعالیت‌های بدنی

را مطرح کرد. هر یک از این سطوح دارای سلسله مراتبی در زمینه یادگیری است و هر یک از سطوح بالاتر یادگیری به نحوه اجرای سطوح قبلی خود وابسته می‌باشد. بدین ترتیب با ادامه این روش دانش‌آموزان در یادگیری موفقیت‌بهتری کسب خواهند کرد.

طبق نظریه بلوم، یادگیری دارای شش سطح می‌باشد که عبارتند از:

۱- سطح یادسپاری

این سطح یادگیری، پایه و سطحی‌ترین نوع یادگیری می‌باشد که مبتنی بر حافظه و به خاطر سپردن است. به خاطر سپردن اسامی افراد، تاریخ‌ها، آدرس و... در این سطح قرار می‌گیرند.

۲- سطح فهمیدن

این سطح از حافظه فراتر می‌رود و مبتنی بر فهمیدن و درک کردن مطالب می‌باشد. در این جا فرد می‌تواند آن چه را که می‌داند به زبان خود توضیح دهد.

۳- سطح کاربردی

در این سطح فرد آنچه را که آموخته در عمل پیاده می‌کند و به کار می‌گیرد. رسم نمودارها، انجام پروژه‌ها و آزمایشات علمی در این سطح قرار دارند.

۴- سطح تحلیلی

در سطح چهارم، فرد می‌تواند مباحثی را که یاد گرفته تجزیه و تحلیل کند و آن‌ها را از جنبه‌های مختلف بررسی نماید. برای مثال: بتواند یک مدل ریاضی یا یک نظریه فیزیک را تحلیل کند.

۵- سطح نقد

یکی از بالاترین سطوح بلوم، سطح نقد و ارزیابی می‌باشد. در این مرحله فرد باید بتواند موضوعات را به خوبی یاد بگیرد و قدرت تجزیه و تحلیل آن را داشته باشد. برای مثال: باید بتواند یک اثر هنری را نقد کند.

۶- سطح خلق

بالاترین و آخرین سطح، سطح خلاقیت و آفرینش می‌باشد. این سطح در برگزیده تمام سطوح قبلی می‌باشد و فرد به چنان درک رسیده است که خود می‌تواند به خلق یک اثر جدید بپردازد.

اما در بین عناصر فوق‌الذکر که به درستی به سطوح مختلف یادگیری اشاره

می‌نماید، دانستن مهارت‌های یادگیری هم از اساسی‌ترین عناصری است که می‌تواند در کشف و شناخت توانمندی‌های آموزشی و ارتقای تحصیلی یک فرد تاثیرگذار باشد و با توجه به آن‌ها، اولویت‌های یادگیری را طرح‌ریزی و اجرا نمود. در این میان، دیوید کولب (David Kolb) در کتابش، «یادگیری تجربی» که در سال ۱۹۸۴ منتشر کرد، چرخه چهار مرحله‌ای یادگیری را توصیف کرده است:

• تجربه عینی (Concrete Experience: CE)، مشاهده تلمی

(Reflective Observation: RO) را به دنبال دارد.

• پس از آن می‌توان از نظریات تجربی در مفهوم‌سازی انتزاعی (Abstract Conceptualization: AC) استفاده کرد و تجربیات را به

آزمایش‌گری فعال (Active Experimentation: AE) اصلاح کرد.

در این الگو، اولویت‌ها و روش‌های یادگیری در چهار دسته قرار می‌گیرند:

- واگرا (احساس کردن و نگاه کردن - CE/RO):

فرد قادر است به چیزها از زوایای مختلف نگاه کند.

تمایل به کار گروهی دارد.

- جذب‌کننده (نگاه کردن و فکر کردن - RO/AC):

روشی منطقی برمی‌گزیند.

خواندن و سخنرانی

- هم‌گرا (فکر کردن و انجام دادن - AC/AE):

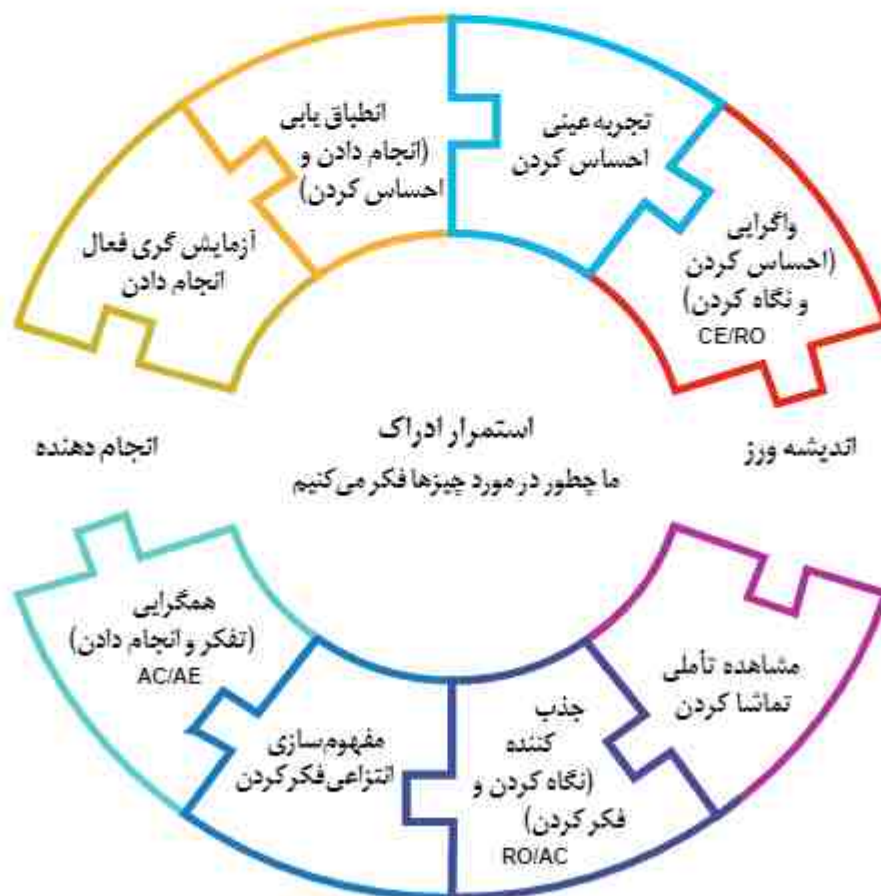
می‌تواند مسائل را حل کند.

آزمودن یا ایده‌های تازه و رویکردهای عملی را ترجیح می‌دهد.

- انطباق‌یابنده (انجام دادن و احساس کردن - AE/CE):

بیشتر از منطق به ادراک وابسته است.

در کسب اطلاعات و انجام وظایف، کار گروهی را ترجیح می‌دهد.

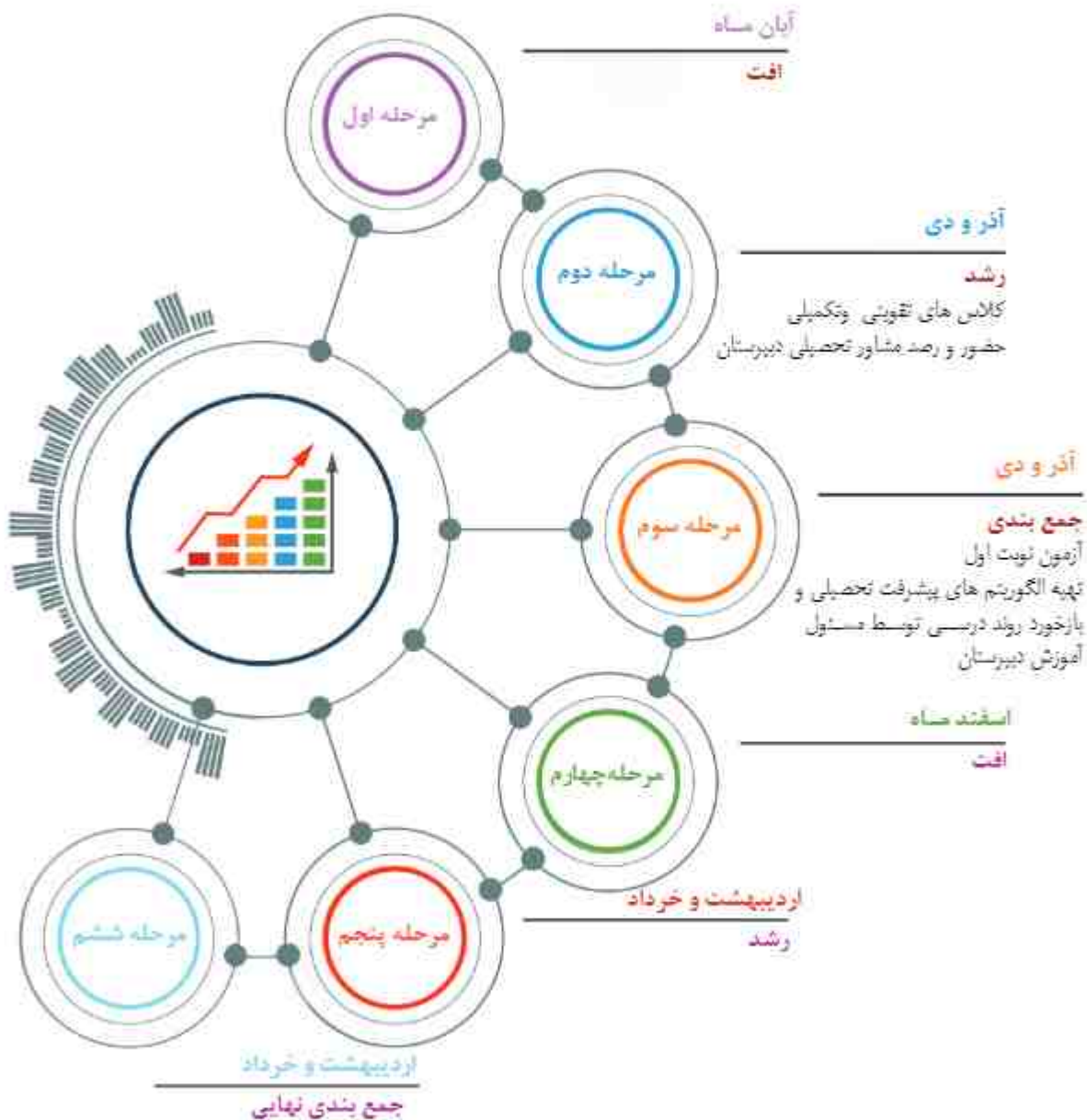

«چرخه و نمودار مهارت‌های یادگیری دیوید کولب»

▲ دبیرستان دوره اول با ارزیابی تدریس محتواهای آموزشی و نوع تدریس دبیران مربوطه به همراه وجود جریان آموزش و میزان فراز و فرود روند آن در دانش آموزان به هدایت تحصیلی و ارزیابی راهکارهای مناسب می پردازد

لذا با توجه به موارد نمونه مراحل شکل گیری مقاطع مختلف سال تحصیلی در برنامه آموزشی نقطه صغریا روش ذیل قابل اجرا خواهد بود.

از این منظر، روند آموزشی دبیرستان دوره اول، اعم از تدریس محتواهای آموزشی طبق بودجه بندی های از پیش تعیین شده و نوع تدریس دبیران مربوطه به همراه وجود جریان آموزش دانش آموزان و میزان فراز و فرود روند آموزش در دانش آموزان طی مراحل مختلف مورد توجه و ارزیابی قرار گرفته و در هر مرحله در صورت نیاز به مشاوره آموزشی و هدایت تحصیلی و ارائه راهکارهای مناسب اقدامات لازم معمول و به اجرا گذاشته خواهد شد.

زونکن

گزارش های عمومی

زونکن | ویژه برنامه شهادت حضرت زهرا (س)

ایام فاطمیه

ایام فاطمیه

یکی از مناسبت‌های مذهبی مهم در بین شیعیان جهان، برپایی مراسمی در ایام سالگرد شهادت حضرت زهرا (س) می‌باشد که به ایام فاطمیه مشهور شده است اما موضوعی که همواره مورد تأکید جوامع اسلامی قرار گرفته این است که ایام فاطمیه در حقیقت فرصتی برای نهادینه شدن و ترویج سبک زندگی فاطمین در جامعه اسلامی می‌باشد و احیاء فاطمیه تنها به برپایی عزاداری صرف نیست، بلکه ایام فاطمیه در جامعه امروز فرصتی برای احیاء سیره فاطمی در تمام ابعاد فردی، خانوادگی و اجتماعی - سیاسی می‌باشد. ابعاد شخصیتی حضرت فاطمه (سلام‌الله‌علیها) مربوط به دوره و زمان خاصی نبوده و سیره و سبک زندگی ایشان نمونه و اسوه‌ای شایسته برای تمام عصرها می‌باشد. ایشان نه تنها در خانه‌داری، همسرداری و تربیت فرزند، الگویی نمونه و بی‌نظیر است، بلکه در سایر عرصه‌ها نیز بی‌نظیر بوده و تجلی سبک زندگی اسلامی در سیره حضرت صدیقه کبری (سلام‌الله‌علیها) متبلور است.

▲ هیچ جامعه‌ای طعم استقلال و عزتمندی را نخواهد چشید مگر اینکه زنانش عزت یابند

آن چه مهم است، این است که رکن اساسی و زیربنای فرهنگی در هر جامعه‌ای، مادر است و اگر نارسایی فرهنگی در جامعه دیده شود و با شخصیت‌ها و اندیشه‌های بلندی متولد شود، خاستگاه همه آن‌ها مادر است. هیچ جامعه‌ای طعم استقلال و عزتمندی را نخواهد چشید، مگر اینکه زنانش عزت یابند؛ بنابراین می‌توان حضرت فاطمه زهرا (سلام‌الله‌علیها)، را مادر فرهنگ تشیع و انقلاب اسلامی دانست و آموزه‌ها و تعالیم فاطمی را الهام‌بخش همه مردان و زنان مسلمان و غیرتمندی دانست که با زندگی فاطمی زمینه ظهور حضرت قائم (عجل‌الله‌فرجه‌الشریف) را فراهم می‌کنند.

در همین راستا دبیرستان دوره اول مصباح با هدف کسب معرفت نسبت به جوانب شخصیت بی‌نظیر آن حضرت مراسمی را در محل مجتمع مصباح با رویکرد معرفی - تربیتی پیش‌بینی و اجرا نمود.

زونکن | جلسه شورای دبیران (اقدام پژوهی)

▲ معلم به عنوان پژوهشگر، نقش اصلی پژوهشی

را به عهده دارد

اقدام پژوهی

معاونت آموزشی دبیرستان دوره اول مصباح در هفته پایانی آبان ماه دومین نشست عمومی کادر اجرایی - آموزشی مدرسه را برگزار نمود. بخش عمده‌ای از نشست عمومی به دانش‌افزایی دبیران و بیان نکات آموزشی توسط همکاران در دوران کلاس‌های نیمه حضوری اختصاص یافت. در بخش دانش‌افزایی و با حضور سرکار خانم عطوفی، کارشناس محترم پژوهشی آموزش و پرورش منطقه یک، پیرامون نقش پژوهش در توسعه یادگیری، مقایسه اقدام‌پژوهی با پژوهش‌های علمی، ویژگی‌ها و توانایی‌های معلم پژوهنده، توسعه حرفه‌ای دبیران و نیز محورهای اصلی و مدل مفهومی این مسیر نکات ارزشمندی مورد بحث و بررسی قرار گرفت. همچنین در این جلسه بیان گردید که معلم به عنوان پژوهشگر، نقش اصلی پژوهشی را به عهده دارد. زیرا به این وسیله، معلم به عنوان مجری اصلی تحقیق اقدام‌پژوهی، می‌تواند مسئله علمی را که با آن روبه‌روست حل کند یا بهبودی امور را میسر سازد که البته در این جهت آموزش مراحل تحقیق و پژوهش به دبیران گرامی ارائه گردید.

در بخش دوم نشست عمومی که به بیان مسائل و نکات آموزشی در دوره دوم برگزاری کلاس‌های نیمه حضوری تا شروع امتحانات نیم سال اول اختصاص یافت همکاران اجرایی و آموزشی دغدغه‌های خود را به صورت پرسش و پاسخ مطرح نمودند.

دوره بین | برنامه کتاب و کتابخوانی

▲ رشد فرهنگی هر جامعه، به میزان کتابخوانان آن جامعه بستگی دارد

کتابچی (برنامه کتاب و کتابخوانی)

در جامعه امروز، کتاب و کتابخوانی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و اساساً رشد فرهنگی هر جامعه، به میزان کتابخوانان آن جامعه بستگی دارد. در عصر حاضر، علی‌رغم گسترش رسانه‌های جمعی و بهره‌گیری از رایانه و اینترنت و فضای مجازی نه تنها از اهمیت مطالعه و کتابخوانی کاسته نشده بلکه نقش و اهمیت ویژه‌ای یافته و توجه بسیاری از صاحب نظران تعلیم و تربیت را به خود جلب نموده است.

در این راستا و با هدف توسعه و ترویج فرهنگ کتاب و کتابخوانی در میان دانش آموزان، دبیرستان دوره اول مصباح هر دو هفته یکبار برنامه‌ای تحت عنوان «کتابچی» را در بستر فضای مجازی برگزار می‌نماید. این برنامه در محل کانون فرهنگی‌های معتبر سطح شهر ضبط و اجرا می‌گردد و یکی از دانش آموزان ضمن معرفی کتاب جذاب و پرخواننده رده سنی نوجوانان به مطالعه و تشریح بخش‌های مهم آن می‌پردازد. همچنین به این واسطه نویسندگان تراز اول و ناشران برتر حوزه نوجوانان معرفی می‌گردند. به همین منظور قسمت اول از مجموعه کتابچی در یکی از مراکز فروش کتاب ضبط گردید. در این بخش کتاب «ته کلاس، ردیف آخر، صندلی آخر» از نشر «افق» توسط یکی از دانش آموزان پایه هفتم، آقای امیرحسین کاظمی، معرفی شد.

قره‌بین | اردوی روز دانش آموز (قرار دوستی)

▲ اردو در حقیقت بخشی از جریان تعلیم و تربیت است

قرار دوستی

اردوی روز دانش آموز (بولینگ عبدو)

تعلیم و تربیت یکی از مهم‌ترین آموزی است که بشر از دیرباز به آن پرداخته و با افزایش آگاهی انسان از اهمیت این فرایند، سعی شده است که بیشتر قانونمند و هدف‌مدار شود. اردو در حقیقت بخشی از جریان تعلیم و تربیت است که بچه‌ها به دور از فضای بسته کلاس و اغلب در هوای آزاد و قارغ از مقررات و قوانین خاص مدارس و بر اساس علائق و رغبت‌های خود به فعالیت‌های ویژه می‌پردازند و از این رهگذر شخصیت آنها در ابعاد ذهنی، عاطفی، اجتماعی، اخلاقی و... به طور متعالی رشد می‌یابد.

با توجه به پاندمیک ویروس کرونا در جهان و تعطیلی مدارس و خانگی‌شدن دانش‌آموزان اقداماتی همچون برگزاری دوره‌های آموزشی و اردوهای تفریحی که پیش از این شاهد برگزاری آن در مدارس بودیم به تدریج حذف شد و همه معادلات را تغییر داد، اما پس از گذشت قریب به دو سال و با مشاهده شواهد لزوم مبنی بر سیر نزولی شیوع بیماری کرونا، مسئولین دبیرستان دوره اول مصباح تصمیم گرفتند که با تشریک مساعی بین خانواده و نظام آموزشی و تربیتی در مدرسه اردوی تفریحی تحت عنوان «قرار دوستی» را برنامه‌ریزی و اجرا نمایند که پس از بحث و نظرات کارشناسی و برگزاری جلسات متعدد هم‌افزایی و تبیین راهکارهای لازم برای رفع دغدغه‌مندی خانواده‌های عزیز، اردوی تفریحی با محتوای سرگرم‌کننده و جذاب و با هدف ایجاد حس شادی و نشاط و افزایش تحرک دانش‌آموزان طرح‌ریزی گردید و با تکیه بر سالیانه همه عزیزان، اردوی در دو روز (چهارشنبه و پنجشنبه) برای پایه‌های هفتم، هشتم و نهم صورت پذیرفت. این اردوی به یادماندنی با حضور حداکثری دانش‌آموزان در مجموعه تفریحی - ورزشی پولینگ عبده برگزار گردید که دانش‌آموزان طبق زمان‌بندی اعلام شده از امکانات این مجموعه (زمین فوتبال، والیبال، بسکتبال و بازی‌های دیجیتالی) استفاده کردند و لحظات شاد و مفرحی را در کنار دوستانشان گذراندند.

رسانش

ویژه‌ی نوجوان

▲ ربات‌ها از ساختار مکانیکی شبیه انسان بهره می‌برند

بیشتر از آدم آهنی

پول‌ماد لوجوان

ربات‌های انسان‌نما امروزه برای بیشتر علاقمندان به تئوری رباتیک شناخته شده هستند. این ربات‌ها از ساختار مکانیکی شبیه انسان بهره می‌برند. دانش‌جویان و دانش‌آموزان بسیاری در سطح جهان امروزه در قالب مسابقات رباتیک با انواع این ربات‌ها کار می‌کنند. برخی از این ربات‌ها را خوشن‌می‌سازند و برخی را در قالب پانزده‌های افتاده از شرکت‌های تولیدکننده این ربات‌ها تهیه می‌کنند و فقط روی برنامه‌نویسی، کنترل و هوش‌مجازی آن‌ها کار می‌کنند.

امروزه انواع شامه‌های تحقیقاتی مرتبط با طراحی انواع ربات‌های انسان‌نما و همچنین یک شامه تحقیقاتی به نام «همان انسان و ربات و رباتیک اجتماعی» از مهم‌ترین شامه‌های تحقیقات دانشگاهی و صنعتی در ایران و جهان هستند.

در چند سال گذشته، جوانی در سطح دنیا اتفاق افتاده است که توجه شرکت‌ها و مراکز تحقیقاتی بسیاری را در دنیا به کاربردهای ربات‌های انسان‌نما بیشتر جلب کرده‌اند. پس از «هانیچ» فوکوشیما که در جریان زلزله و سونامی در آن منطقه دو راکتور اتمی دچار حادثه شدند «سازمان تحقیقات پیشرفته نظامی آمریکا» مسابقه خاصی به نام «آی آر سی» را طراحی و در کالیفرنیا برگزار کرد.

در این مسابقه ۲۵ تیم بین‌المللی در جریان رقابتی دینی برای بردن جایزه ۵۳ میلیون دلاری با یکدیگر رقابت کردند. هدف این مسابقه طراحی رباتی بود که بتواند در فوجیب طیبی به کمک انسان بشناسد. این مسابقه‌ها در حقیقت از قاصه هسته‌ای فوکوشیما الهام گرفته شده بودند تا بتوان به کمک ربات‌ها از حضور انسان‌ها در محیط‌های خطرناکی که احتمال مرگ یا صدمه

در آن‌ها وجود دارد جلوگیری کند. به این منظور محیط‌هایی با عوارض شبیه یک محل بزرگ شده طراحی شدند. ربات‌ها در این مسابقه باید در ایام یک انسان واقعی ساخته می‌شدند و هیچ اتصال خارجی برای تأمین نیروی آن‌ها نباید مورد استفاده قرار می‌گرفت.

در این مسابقه تیم‌هایی از کشورهای ایالات متحده، پنج تیم از ژاپن، سه تیم از کره، دو تیم از آلمان، یک تیم از ایتالیا، یک تیم از هنگ‌کنگ و یک تیم هم از چین شرکت داشتند. در طول این رقابت‌های دو روزه ربات‌ها برای انجام هشت مأموریت یک ساعته فرصت داشتند که یکی از آن مسائل، رقابت از پیش تعیین شده بود. هر ربات باید به سمت منطقه آسیب‌دیده می‌رفت. راه خود را می‌یافت، در را باز می‌کرد، شیرفلکه‌های را تنظیم و سوراخی در دیوار ایجاد می‌کرد. در این مسیر ارتباط ربات مدام ضعیف‌تر می‌شد و ربات باید از درجه بالایی از خردمندی در مواجهه با مشکلات برخوردار می‌بود.

برنده این رقابت هلندی، رباتی از مرکز تحقیقات پیشرفته کشور کره جنوبی بود. اما رباتی انسان‌نما از شرکت «هوستن دینامیکس» نیز به شدت توجه علاقمندان را به خود جلب کرد. رباتی که در چند سال اخیر از آن بسیار می‌شنیم و می‌شنیم و فیلم آزمایش‌ها و نمایش‌های جذاب آن از محبوب‌ترین فیلم‌های شبکه‌های اجتماعی برای علاقمندان علم و فناوری است.

اطلس را بیشتر بشناسیم

هر چه الگوریتم‌ها با دقت و جزئیات کامل‌تری نوشته شوند، حرکات ربات زیباتر و کارآمدتر خواهد شد و برای ردیابی حرکات و اجرای زیبای حرکات پارکور، وجود یک کنترل‌کننده پیش‌بینی‌گر الزامی است.

ربات انسان‌نمای اطلس ساخت شرکت «هوستون داینامیکس» است. این شرکت خصوصی در سال ۲۰۱۳ / ۱۳۹۲ توسط «گوگل» خریداری شد. بعد از دو سال نیز «سافت بانگ» یک شرکت ژاپنی نام آشنا در دنیای رباتیک و هوش مصنوعی که برنامه‌ها و پلتفرم‌های رباتیک بسیار جذابی را تولید کرده است، حق امتیاز توسعه این ربات را از گوگل خرید و عملکرد و گسترش آن را وارد فاز جدیدی کرد. هوستون داینامیکس که اکنون به کمک سافت بانگ ژاپن به تحقیقات خود ادامه می‌دهد، مهم‌ترین سازنده ربات‌های خاص تحت حمایت سازمان تحقیقات پیشرفته نظامی آمریکا است. ربات سنگ بزرگ، رگس، اسپات مینی و... از جمله ربات‌هایی هستند که در ۱۰ سال اخیر فیلم آزمایش‌های آن‌ها بین مخاطبان طرفداران بسیاری پیدا کرده است. هوش بالای این ربات‌ها و خلاقیت در ساخت و کنترل بی‌نظیر حرکات‌ها، همه از نکاتی هستند که مخاطبان را به وجد می‌آورد و فیلم ربات‌های این شرکت را در صدر اخبار فناوری‌های رباتیک قرار می‌دهند.

اطلس در ابتدا یاد گرفت راه برود

اطلس ابتدا یاد گرفت به راحتی در یک ساختمان اداری راه برود و درها را باز کند، بنشیند، تبادالش را حفظ کند و کمر کم کارهایی مانند بلند کردن کارتن‌ها، مرتب کردن قفسه وسایل و... را تمیخت. بعد از آن در شرکت را باز کرد و پا به دنیای بیرون گذاشت و با دویدن، طی کردن سراسیمگی‌ها، حرکات‌های بسیار نرم و دیدنی روی برف و زمین‌های ناهموار، و دویدن مانند یک ورزشکار حرفه‌ای، مخاطب را با رباتی قریب‌تر از یک ربات مسابقه‌ای مواجه کرد. اما اوج نمایش‌هایی خیره‌کننده اطلس در اسامال و سال گذشته، آموختن حرکات اکروباتیک مانند ورزشکاران پارکور بود؛ پریدن، چرخیدن، دقت بالا، و ترمز-حرکاتش هر بیننده‌ای را شگفت‌زده می‌کرد.

ربات ۸/۱ متری اطلس، وقتی برای اولین بار در سال ۲۰۱۳ رونمایی شد، توانایی حفظ تعادل روی دو پا را به صورت مستقل نداشت. بعد از آن برنامه‌نویسان، برای اجرای حرکات بیشتر و نزدیک شدن به توانایی‌های انسانی، از ترفندهای برنامه‌نویسی استفاده کردند و هر سال قابلیت‌های ربات اطلس را افزایش دادند. علاقه‌مندان به دنیای ربات‌ها اعتقاد دارند، ربات‌های خودمختار، در صورت کنترل نشدن و فقدان قوانین مناسب، در آینده می‌توانند برای بشر خطرناک باشند و ربات اطلس با هر سالی که می‌گذرد، ترسناک‌تر می‌شود. تا قبل از اینکه ربات اطلس به «ربات پارکورکار» معروف شود، قابلیت‌هایی مانند حفظ تعادل روی دو پا و تک‌پا، پشت زدن، پرش از روی مانع‌ها، و پرش از روی سگوهایی دارای ارتفاع‌های متفاوت که شاید برای انسان‌ها هم سخت باشد، به آن اضافه شد. این پیشرفت تا جایی ادامه پیدا کرد که ربات، در ردای یک ژیمناست کاربلد، حرکات ورزشی را به دیگر قابلیت‌ها و فعالیت‌های خود افزود و بینندگان و علاقه‌مندان به دنیای ربات‌ها را شگفت‌زده کرد.

برای کنترل ربات اطلس، یک اپراتور مسیر کلی حرکت ربات را مشخص می‌کند همچنین ربات می‌تواند از چند دوربین برای بینایی و همچنین سنسورهای مکان‌یاب و شناسایی محیط، برای تنظیم موقعیت خود نسبت به تغییرات، استفاده کند. اطلس همچنین می‌تواند برخی از وظایف محوله را به صورت خودکار انجام دهد. برای نمونه، اگر بارکدهای خاصی روی جعبه‌ها درج شده باشد، اطلس می‌تواند جعبه‌ها را بردارد و در قفسه‌های مناسب قرار دهد. نرم‌افزار کنترلی ربات اطلس به طور کامل و دقیق به ربات نمی‌گوید که چگونه مفصل‌ها را حرکت دهد در واقع یک مدل ریاضی که مشخص‌کننده فیزیک ربات است، مقدار حرکت مفصل ربات را برای انجام یک کار خاص مشخص می‌کند. همچنین چگونگی تعامل با محیط از طریق این مدل صورت می‌پذیرد. ربات اطلس برای حفظ تعادل و انجام حرکت از تمامی قابلیت‌های حرکتی بدنش استفاده می‌کند. به عنوان نمونه، هنگامی که از روی مالمی می‌پرد یا یک حرکت آکروباتیک انجام می‌دهد، تنها از پای خود برای انجام حرکت استفاده نمی‌کند. برای افزایش قابلیت حرکتی خود، از حرکت بالاتنه و هم چنین حرکت دست بهره می‌گیرد. این همان کاری است که ورزشکار رشته ژیمناستیک برای انجام حرکت خود انجام می‌دهد.

ربات اطلس زمانی این فعالیت‌ها را انجام می‌دهد که بسیاری از شرکت‌ها همچنان قادر نیستند ربات‌های انسان‌نما در اندازه یک انسان واقعی را طوری طراحی کنند که تعادل خود را حفظ کند. چه برسد به اجرای حرکت پرش یا حفظ تعادل.

ربات ژیمناست یا پارکورکار اطلس برای انجام هر کدام از این حرکات به الگوریتم بهینه‌سازی ایجاد حرکات پویا نیاز دارد. هر چه این الگوریتم‌ها با دقت و جزئیات کامل‌تری نوشته شوند، حرکات ربات زیباتر و کارآمدتر خواهد شد. در ادامه کار، برای رهایی حرکات و اجرای زیبای حرکات پارکور، وجود یک کنترل‌کننده پیش‌بینی‌گر الزامی است.

اطلس دارای ۲۸ سنسور هیدرولیکی است. نمونه کنونی آن نمونه توسعه‌یافته‌ای از این ربات است که به نسبت سال ۲۰۱۵ تغییرات ساختاری متفاوتی داشته است. نمونه جدیدتر آن سبک‌تر و چابک‌تر است. شرکت بوستون داینامیکس با استفاده از فناوری پرینت سه‌بعدی، بخش‌های اساسی ربات را ساخته است که سبب افزایش نسبت توان به وزن ربات در مقایسه با نمونه‌های اولیه آن شده است. نمونه‌های جدیدتر ربات اطلس نسبت به نمونه‌های قبلی دارای ویژگی‌های مهمی است. به عنوان نمونه، این ربات می‌تواند بعد از برخورد با زمین از زمین بلند شود یا حرکت آکروباتیک، انجام دهد.

واقعا ربات اطلس کسی را کشته و فرار کرده است؟

می‌زنند.

پشت صحنه این

فیلم‌ها را گروه سازنده منتشر

کرده است. تا شاید فعلاً خیال ما راحت

باشد که اطلس کاملاً تحت کنترل است.

اما این فیلم‌ها با شوخی‌های هنری، از

دانستان‌های عمیق‌تری در دل خود خبر

می‌دهند. پیشرفت‌های هوش مصنوعی و

رباتیک در دهه اخیر خبره‌کننده بوده‌اند از

طرف دیگر، قدرت پردازش رایانه‌ها هر روز

در حال بهتر شدن است.

امروزه صحبت از «رایانه‌های کوانتومی»

دیگر فقط یک رؤیا نیست. در چند سال

آینده جهان پردازش اطلاعات به شدت

متحول خواهد شد و انواع الگوریتم‌های

هوش مصنوعی و یادگیری عمیق، در کنار

قدرت پردازنده‌های رایانه‌ای، این سؤال را

به ذهن می‌آورد که آیا امکان دارد اطلس

و دیگر ربات‌های انسان‌نما، مانند برخی

فیلم‌ها، روزی از کنترل ما خارج شوند یا

رفتاری را تحلیل و اجرا کنند که ما از آن‌ها

نخواستیم؟ پاسخ‌های متخصصان

متفاوت‌اند. برخی می‌گویند این ربات‌ها

همیشه کلیدی برای خاموش کردن دارند

و برخی می‌گویند فناوری‌های هوشمند باید

خیلی دقیق و با قوانین کنترلی محکم‌تری

موزد ساخت و بررسی قرار گیرند.

حتماً شما هم فیلم ربات انسان‌نمایی را که چند وقتی است در فضای مجازی دست به دست می‌شود، دیده‌اید؟ داستان فیلم از این قرار است که در شرکت ساخت ربات بوستون داینامیکس سر به سر رباتی می‌گذارند که طبق اصول نباید و نمی‌تواند به انسان‌ها شلیک کند. اما آن قدر اذیتش می‌کنند که گانه صبرش لبریز می‌شود و شروع می‌کند به تیراندازی به سوی انسان‌ها و بعد هم فرار می‌کند! کاربران زیادی در فضای مجازی از این موضوع نگران شده‌اند و می‌گویند بعد نیست روزی قربانی ربات‌هایی شویم که ساخته دست خودمان هستند! خیلی‌ها هم می‌پرسند: اصلاً سر و کله این ربات‌ها از کجا پیدا شد؟! جالب است که در فیلم دیگری نیز می‌بینیم، اطلس با چوب‌هاکی دنبال افراد می‌کند! اگر شما هم واقعتاً این فیلم‌ها برایتان جای تردید دارد، بگذارید خیالتان را راحت کنیم؛ فیلم‌هایی که این روزها در فضای مجازی در حال انتشارند، ساختگی هستند آنچه در تصویر می‌بینید ربات نیست! احترامی است که با لباس و برجسب‌های خاصی روی آن، و به کمک جلوه‌های ویژه و بعد از موتاژ نهایی، شبیه ربات نمایش داده می‌شود. این هنرمندان با تقلید سبک حرکت‌ها به شکلی که ربات اطلس انجام می‌دهد و سپس به کمک موتاژ و جلوه‌های ویژه، فیلم‌های پرترفیاری ساخته‌اند که مخاطب را به فکر فرو می‌برند و البته برخی را هم گول

حرف تو آقا ما بگیریم؟!!

scan me

چالش های علمی آخر هفته های دانش آموزی
 بیان موضوعات علمی روز دنیا توسط دانش آموزان علاقمند به تحقیق و پژوهش

یابنداند که چگونه شور و شوق یادگیری را در مخاطبان (دانش آموزان) به وجود آورد و با توجه به علوم فوق‌الاستاره بدانند که گفتار و کردارشان چگونه باشد و زمینه‌های تربیتی لازم را برای استقبال مخاطبان از برنامه‌های آموزشی تدارک بیند و بدون توشه‌ای از معارف تربیتی در چشم‌انداز آموزشی خود اقدام نمایند. بی‌گمان آموزش (به معنای اخص خود) هرگز تحقق نخواهد یافت. به خصوص که در سال‌های اخیر کوشش علمای تعلیم و تربیت در مورد یادگیری به نتایج شگفت‌انگیزی و بی‌سابقه‌ای منجر شد. از جمله این که مطلوب شد رفتار انسانی تحت تأثیر نیروهایی است و فرد همواره در میدان به خصوص عمل می‌کند.

از مظاهر آموزشی خصیصی کثیرالابعاد دارند و مستلزم آشنایی نظام آموزشی در آن واحد با زمینه‌های مختلفی چون روان‌شناسی رشد، روان‌شناسی یادگیری، روان‌شناسی تربیتی، جامعه‌شناسی گروه‌های خرد و دینامیسم گروهی، ارتباط کلاسی، فن بیان و بخصوص روان‌شناسی اجتماعی و بالآخره تکنولوژی آموزشی می‌باشد. ساده‌اندیشی است که تصور می‌شود هر کس یا هر سیستمی می‌تواند در امر خطیر آموزش موفق شود. بخصوص اگر سیستم آموزش و در رأس آن یک مربی (به لحاظ جایگاه اثرگذاری آموزشی) توجه و علاقه چندانی به رسالت اجتماعی خویش نداشته باشد و

در جهان امروزه نقش آموزش در توسعه هر روز ابعاد گسترده‌تری می‌یابد و اهمیت آن، چنان است که به مثابه یکی از مهم‌ترین شاخص‌های توسعه و نوآوری مطرح شده است.

آموزش علمی میان رشته‌ای (Interdisciplinary) است و به دلیل سروکار داشتن با علوم مختلف انسانی مانند روان‌شناسی، جامعه‌شناسی، انسان‌شناسی، مردم‌شناسی، مدیریت، علوم ارتباطات و حتی فلسفه و اخلاق پیچیدگی تمامی نظام‌های علمی فوق را به ارث می‌برد و با آن‌ها همراه می‌شود و از این رو، بسیاری

از این رو بیش از پیش، اصالت را به مخاطب داده و روش‌های فعال آموزشی تلاش بر این دارند که یادگیرندگان را در بحث دخیل کنند و با درگیر کردن آن‌ها در مباحث و از نتایج بحث‌هایی که خود یادگیرندگان با هم دارند، آن‌ها به انجام نتیجه‌گیری منتهی گردند و همان‌طور که اشاره شد، روی «چگونه آموزش دادن» تکیه زیادی می‌شود. در واقع این که «چگونه یاد می‌دهیم» به اندازه «نچه یاد می‌دهیم» اهمیت دارد و به راستی معلم اول (ارسطو) عاقلانه گفته است که: «هی پرسید چگونه باید آموزش داد؟ می‌گویم چگونه باید دوست شد!»

از این رو، یکی دیگر از برنامه‌های جذاب کارگروه معاونت رسانه دبیرستان دوره اول مصباح در بستر فضای گسترده اینستاگرام، طرح ریزی و اجرای برنامه‌ای با عنوان «حرف تو» می‌باشد که در این قالب، مخاطبین عزیز و دانش‌آموزان ساعی این مقطع با طرح سؤالات و موضوعات اجتماعی و آموزشی، نقش‌آفرینی مؤثر و توانمندی در روند یادگیری و خلق نقش یادگیرنده فعال و مسئولیت‌پذیر را داشته و هر هفته با طرح یک سؤال یا موضوع چالشی و بحث‌برانگیز فزونی با گروهی به واکنشی موضوعات متنوع پرداخته و خود را دخیل در حوزه آموزش و سیستم آموزشی مجتمع مصباح دانسته و از این منظر در جهت تعالی و پیشرفت یک نظام هوشمند پرورش‌دهنده مشارکت جمعی، نقش به‌سزایی ایفا می‌نمایند.

در این روش که برخوردی فعال با یادگیرندگان می‌شود، مطمئناً با آن چه که در حال حاضر در اکثر مراکز آموزشی اجرا می‌شود، تفاوت وجود دارد. این روش، در فراگیران این احساس را به وجود می‌آورد که ایده‌های آن‌ها بسیار با ارزش است و به مخاطبان کمک می‌کند مسائل‌شان را خودشان شکل بدهند. همچنین در این روش، یادگیرندگان هدایت می‌شوند تا کشف کنند، به همان خویی که مربی آن‌ها و یا هر کس دیگری که می‌تواند خوب و دانا باشد، آن‌ها هم می‌توانند خوب و دانا باشند و از خوبی و خوب بودن، یاد گرفتن و دانا بودن لذت ببرند و به نوعی با تسهیم در جریان امور، خود را شریک و جزئی از بدنه آموزشی بدانند و قول و نظر خود را در تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها لحاظ شده بدانند.

آقا ما بگیم؟!

دیپستان مصباح دوره اول

فراگیر سر از پا نمی‌شناسد و باقیم باقیم او سر و صدایی ایجاد خواهد کرد و تازه شروع کار است! چون لذتی که بر اثر درک ایجاد می‌شود به هیچ وجه قابل مقایسه با لذات مادی که اشیاء شدنی هستند، نمی‌باشد و یادگیری و فهم درست به دنبال خود یادگیری بیشتر را خواهد داشت و در طول تاریخ شنیده نشده است که کسی بگوید از زیادی فهمیدن سیر و خسته شدم! بلکه برعکس، با یادگیری اشتیاق انسان باز می‌شد و خیلی خلاصه باید گفت:

«یادگیری، یادگیری می‌آورد».

لذا با توجه به ابزار دنیای مجازی و گستردگی فعالیت اینستاگرام برای دیده شدن مخاطبین و ویرال شدن موضوعات مختلف و روش‌های جدید یادگیری در مشارکت یادگیرندگان و تلقین مثبت و کارای این دو در کنار هم، می‌تواند بستری برای دیده شدن موضوعات علمی و جذاب دانش‌آموزان محقق و کوشایی باشد که به نحوی سعی در مشارکت دانش‌دوستان و شهیم دانش خود به هم‌نوعان و دیگر مخاطبین این حوزه را دارند.

از این رو، معاونت رسانه‌های دیپستان دوره اول مصباح و در کنار آن زیرمجموعه تخصصی رسانه این معاونت با طرح و اجرای برنامه‌های متنوع و زیبایی در محیط پربازدید اینستاگرام به خلق و ایجاد برنامه‌های جذاب و علمی با عنوان «آقا ما بگیم؟!» نموده است که در آن موضوعات علمی روز دنیا توسط دانش‌آموزان با سلیقه و فهم این مقطع بررسی و مورد توجه و آکاوی قرار گرفته و در اختیار خانواده بزرگ دیپستان دوره اول، اعم از اولیاء عزیز و دانش‌آموزان دوست‌داشتنی قرار می‌گیرد.

اما در کارهایی از جمله حرفه‌های علمی و شغل‌های تعلیم و تربیت، ابزار و روش خیلی دور از دسترس نیست و اگر مسأله مدرسه یا محیط یادگیرنده، کیفیت‌بخشی به کار و رسالت اصلی خود باشد، مسأله‌های حل‌نشده در اختیار آنان است که با حفظ روحیه و عزم ساماندهی خود به خوبی می‌توانند وضع فعلی اداره مدرسه و کلاس‌های خود را تغییر دهند تا مخاطبان آن‌ها (دانش‌آموزان) رضایت بیشتری از مشارکت خود در مدارس داشته باشند.

بر اساس یک تحقیق ملی، ۷۶ درصد دانش‌آموزان اظهار داشته‌اند:

«مدرسه ما، درک درستی از ما ندارد».

یکی از دلایل اصلی عدم رضایت بالای دانش‌آموزان ایرانی از مدارس کشورمان، عدم درگیری فعال آن‌ها در امر یادگیری است.

درگیری و مشارکت فعال یادگیرنده در امر یادگیری از آن‌جا ناشی می‌شود که در نظریات جدید مطرح شده است:

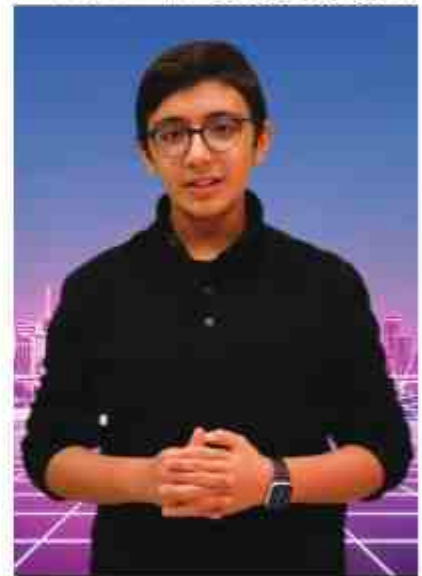
«دانش ساختنی است، نه انتقال‌دانی و هر مفهوم علمی را یادگیرنده خودش با توجه به تجربیات و بصیرت خود هم‌چون بنایی آجر آجر بسازد».

به عبارت دیگر، وقتی فردی قصد فرا گرفتن یک مفهوم علمی که توسط دانشمندی مطرح شده است را دارد و اگر واقعاً می‌خواهد فهم درستی از آن داشته باشد، باید تمام مراحل را که در آن دانشمند مرحله به مرحله و قدم به قدم توانم یا شک و تردیدی که آن را کلید روش علمی می‌دانیم، نیز طی کند تا به فهم درست برسد فهم درستی که اگر اتفاق بیفتد

زمینه اصلی توانایی ما در واقع «فکر کردن» ما می‌باشد! چرا که هر انسان سالم و خردمندی می‌تواند چیزی را به چیزی ارتباط دهد و نتیجه‌ای بگیرد که این همان فرآیند فکر کردن است.

اگر قصد حل واقعی مسائل یا قدرت فکر کردن را داریم باید قدری بیشتر از همیشه فکر کنیم (پله به پله مشکلات و گشایش راه حل). همان‌طور که کرم ابریشم اگر پيله کند، پرواز می‌کند و گرنه کرم می‌ماند. پرواز در زمینه رشد توانمندی‌ها و بروز استعدادها با تکیه بر فکر درست نیز به مدد دویال ابزار و روش کاملاً میسر است.

علاً هیچ کاری «بدون ابزار» و «بدون روش» متناسب با آن ابزار انجام‌شدنی نیست و اگر بشود کاری را بدون ابزار و بدون روش انجام داد، بسیار بعید است

▲ متاورس یک برنامه، پلتفرم یا گجت هوشمند نیست

متاورس، دنیای فراتر از رویا

A DECENTRALISED METVERSE

این روزها کلمه متاورس را زیاد می‌شنویم از این رو با هم نگاهی خواهیم داشت به مفهوم متاورس و کاربرد آن در زندگی انسان و در ادامه این بحث به موضوعی می‌پردازیم که قطعاً مورد علاقه عموم شما نوجوانان است:

▲ معرفی بازی‌های متاورسی

متاورس چیست؟

متاورس (Metaverse) یک واژه مرکب متشکل از (meta) به معنی فراتر و (universe) به معنی جهان است و از همین رو می‌توانیم این کلمه را «فراتر از زمان» ترجمه کنیم.

متاورس ترکیبی از یک دنیای مجازی است که در دنیای حقیقی وجود دارد. متاورس یک برنامه، پلتفرم یا گجت هوشمند نیست، بلکه مجموعه‌ای از پلتفرم‌ها، تکنولوژی‌ها و گجت‌های هوشمند است که به عبارت ساده‌تر:

متاورس دنیایی است که شما در آن به صورت سه بعدی در دنیای مجازی به بی‌نهایت می‌رسید و در این دنیای جدید از بُعد زمان و مکان آزاد خواهید شد و می‌توانید بدون توجه به قوانین دنیای واقعی، قوانین دنیای خودتان را بسازید.

هفت ویژگی اصلی متاورس:

- متاورس همیشه فعال و روشن است؛
- با وجود این که یک واقعیت مجازی است اما به صورت زنده و در زمان واقعی تجربه می‌شود.
- محدودیتی در جلب مخاطب ندارد.
- دارای اقتصادی مستقل و پویاست؛
- در سراسر پلتفرم‌های دیجیتالی و فیزیکی گسترده شده است.
- امکان انتقال ارزهای دیجیتال در این پلتفرم وجود دارد.
- محتویات آن توسط کاربران و شرکت‌های بزرگ ایجاد می‌شود.

▲ معرفی نمونه‌هایی از پروژه‌های متاورس برتر جهان

در لیست زیر، شاهد چهار پروژه برتر متاورس خواهید بود. این پروژه‌ها هر کدام ویژگی‌ها و پتانسیل‌های منحصر به فرد خود را دارند و صرفاً در این جا برای آشنایی شما با بازی‌های متاورس معرفی می‌شوند:

سند باکس (Sand box)

بازی Sand box یک بازی مبتنی بر بلاکچین [یک نوع سیستم ثبت اطلاعات] و گزارش است که اطلاعات ذخیره شده روی آن، میان همه اعضای یک شبکه به اشتراک گذاشته می شود و با استفاده از رمزنگاری، امکان هک، حذف و دستکاری اطلاعات ثبت شده را تقریباً از بین می برد و متاورس است که به وسیله آن می توانید دارایی های غیرقابل تعویض خود را مانند زمین های مجازی بخرید یا بفروشید.

محیط مجازی ایجاد شده توسط سند باکس کاربر پسند است و به اصول تمرکززدایی پایبند است. توکن های سند باکس توسط کاربرانی استفاده می شود که می خواهند یک بازی منحصر به فرد در متاورس بسازند بازیکنان همچنین می توانند زمین و ملک را خریداری کنند.

سند باکس با حجم معاملات روزانه ۹۵۴/۱۳۱ میلیارد دلار و حجم بازار ۷۰۹/۲ تریلیون دلار به وضوح یکی از پروژه های موفق متاورس است.

دایسترا لند (MANA)

یکی از رقبای اصلی سند باکس، بازی دایسترا لند است. (Decentraland) پادشاه پروژه های متاورس است. این پروژه یک محیط دیجیتالی است که به صراحت، دنیای واقعی را نشان می دهد. در این بازی می توانید در رویدادهای آنلاین شرکت کنید، بازی های آنلاین انجام دهید، کالاهای دیجیتالی را در بازارها مبادله کرده و با مردم سراسر جهان معاشرت داشته باشید.

توکن بازی دایسترا لند، مانا نام دارد که به خوبی تثبیت شده و به طور گسترده در دسترس است. این بازی به بازیکنان یا کاربران خود اجازه می دهد تا به مالکیت دارایی مجازی دست یابند. توکن مانا در ازای خرید یک قطعه زمین استفاده می شود. شایان ذکر است که تعداد زمین ها کاملاً محدود است. سیاره ها، کهکشان ها، جهان ها، واقعتاً های عواری و... اگر محبوب تر شوند تقاضا برای خرید این زمین ها نیز بسیار بیشتر خواهد شد.

از آنجایی که سال ۲۰۲۲ یک سال مهم برای متاورس خواهد بود، احتمال به اوج رسیدن قیمت توکن بازی Decentraland بسیار بالاست.

آکسی اینفینیتی (Axie)

این بازی یکی از محبوب ترین بازی ها برای کسب درآمد در سال ۲۰۲۱ بوده که ترکیبی از متاورس، کریپتو، NFT و بازی است.

بسیاری از گیمرها این بازی را بسیار سرگرم کننده می دانند. یکی از بهترین طراحی ها در بین تمام پروژه های متاورس، آکسی اینفینیتی است.

در این پلتفرم، یک توکن ERC-۲۰ به نام AXS وجود دارد که به عنوان پول استفاده می شود. می توانید با این توکن در پلتفرم تعامل داشته باشید در این بازی می توانید AXS بخرید، بفروشید و معامله کنید. Axies هیولاهایی یا ویژگی های خاص هستند که ممکن است ارتقا یافته و معامله شوند. بازیکنان می توانند در یک عرضه با بازیکنان دیگر روبرو شوند و با استفاده از Axies خود امتیازاتی را به دست آورند.

بازی Second Live یک سند باکس سه بعدی است که به کاربران امکان تعامل، خرید، کار و موارد دیگر را در یک محیط مجازی می دهد. در این بازی هر کس می تواند است [یک آواتار مجازی بسازد] Gravatar تصویر می است که شما را در انجمن ها و سایت های مختلف منحصر به فرد نشان می دهد. چیزی مانند نمادی که شما را به دیگران در سراسر جهان شناساند. مکان های موجود را کاوش کنید و هم چنین مطالب مخصوص خود را ایجاد کنید که در این بازی چهار حالت برای بازیکنان وجود دارد - **ویرایشگر آواتار**: این کاراکتر به کاربران این امکان را می دهد که شخصیت بازیکن ویژه خود را بسازند و از آن به عنوان هویت شخصی در متاورس استفاده کنند - **فضاهای مجازی متعدد**: کاربران می توانند از آواتار خود برای کاوش در بازی ها، کسرت ها، سمینارها، مراکز خرده فروشی و موارد دیگر استفاده کنند - **ویرایشگر سناریو**: تولیدکنندگان محتوا می توانند از ویرایشگر سناریو برای ایجاد مکان ها و فضاهای خود بدون نیاز به دانش نحوه کدنویسی استفاده کنند - **بازار سکند لایو**: هر کسی که نارایی دیجیتالی از شخص ثالث دارد، می تواند آن را در بازار Second Live مبادله کند و به راحتی با فروشندگی و با کار کردن در کلابها و یا سایر مکان های بازی درآمد کسب کند.

بلاکتویا (Blok)

بلاکتویا، یک بازی متاورس با شبیه سازی ۲۱ طبقه است. در این برج واقعتاً مجازی، کاربران Bloktو- pia آواتارهای خود را می سازند، در رویدادهای اجتماعی شرکت می کنند، در مورد ارزهای دیجیتال آموزش می بینند و... -

بلاکتویا هنوز راه اندازی نشده است، اما طبق وایت پیپری که این تیم منتشر کرده، تمرکز این بلاکچین متاورس به یادگیری، درآمدزایی، بازی و خلق کردن است.

بلاکتویا از جدیدترین تکنولوژی موتور سه بعدی استفاده می کند که به کاربران این امکان را می دهد جلوه های بصری شگفت آوری را ایجاد کرده و تجربه کند.

دنیای آینده و دنیای بر پایه متاورس! دنیای علم، اطلاعات، آگاهی، سرعت، دقت و تمرکز است و در دنیای آینده، حتی در بازی های به وجود آمده در دنیای متاورس بهره گیری از هوش های چندگانه افراد برای رسیدن به موفقیت، لازم و ضروری است.

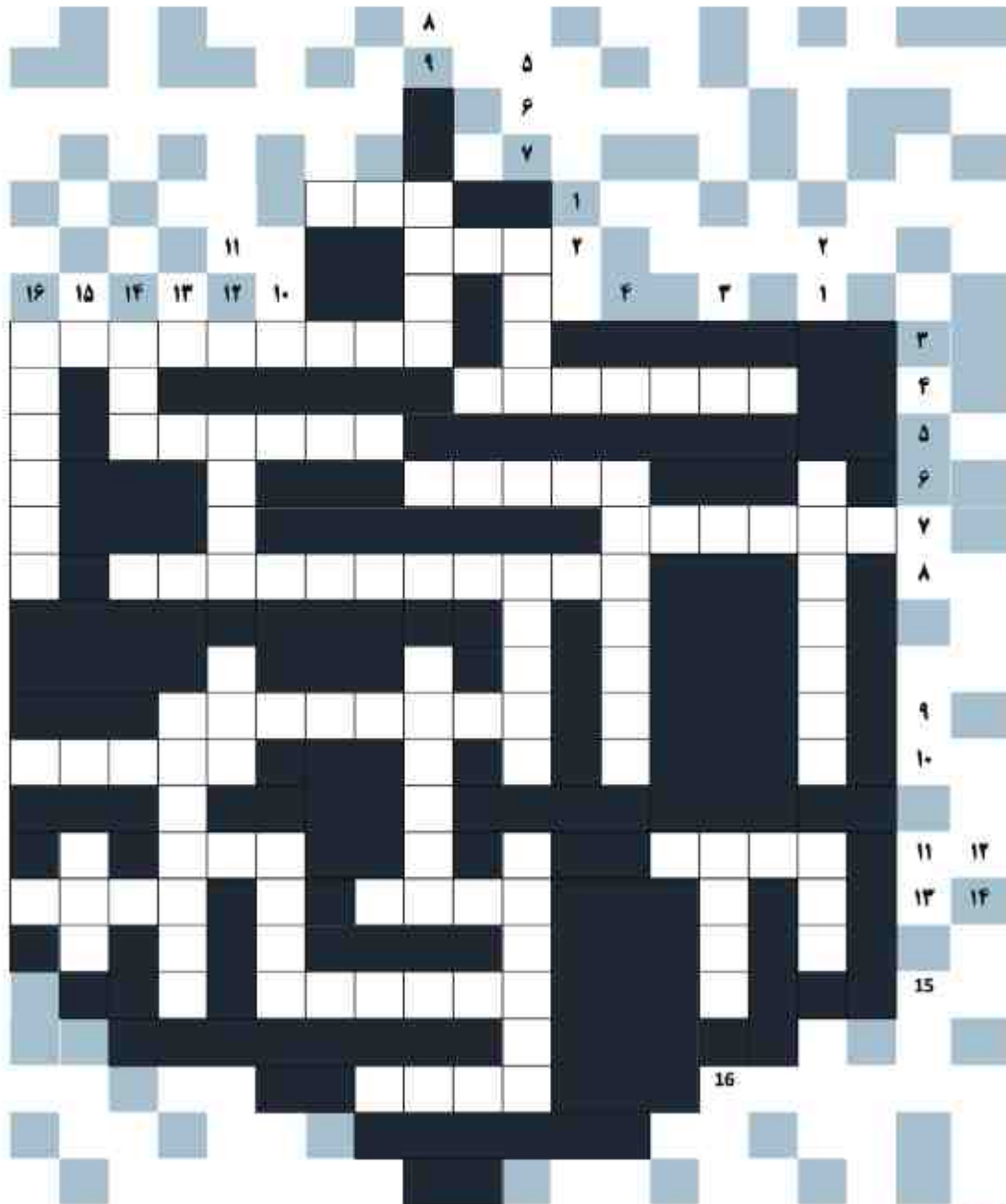
دنیای متاورس، دنیای است که با پیچیدگی های خاص خود، حتی بازی ها را هم جدی و واقعی می کند و در کنار بازی در دوران نوجوانی می توان به خلق ثروت و یادگیری دائمی دست یافت.

جدول

افقی

۱. یکی از بیماری‌های شایع تنفسی که فرد را دچار تنگی نفس می‌سازد. ۲. خالص. ۳. قضایمایی که قابل استفاده مجدد است و مانند هواپیما روی پانده فرود می‌آید. ۴. همان لوزالمعده است. ۵. یکی از کالی‌های مورد نیاز بدن که کمبود آن موجب کاهش کلسیم استخوان‌ها و یوکی استخوان می‌شود. ۶. کوچک‌ترین استخوان بدن که در گوش میانی قرار دارد. ۷. بخش مایع خون که زرد رنگ است. ۸. یکی از دستگاه‌های مهم بدن. ۹. از انرژی‌های طبیعی پایان‌ناپذیر و غیرآلاتند. ۱۰. این دو خط هرگز به هم نمی‌رسند. ۱۱ و ۱۲. یکی از قروغ دین. چیز پنهان را می‌گویند. ۱۳ و ۱۴. وزن‌بردار بلند می‌کند. چرخان. ۱۵. ماده اصلی سازنده ناخن و مو. ۱۶. یکی از پرتوهایی که برای درمان بسیاری از بیماری‌ها به کار می‌رود.

عمودی

۱ و ۲. یکی از ذرات تشکیل‌دهنده اتم - حلقه‌های رنگارنگ پیرامون این سیاره یکی از شگفتی‌های خلقت است. ۳. کشف این ماده مهم به دست رازی انجام گرفت. ۴. رادارها با استفاده از این نوع امواج کار می‌کنند. ۵ و ۶ و ۷. پدر شعر نو - بلا شدید ویرانگر - از ترکیب دو یا چند اتم تشکیل می‌شود. ۸ و ۹. اندام تنفسی ماهی‌ها - ذره‌ای در داخل اتم با بار الکتریکی مثبت. ۱۰. جاری. ۱۱ و ۱۲. زنت نیست - سقف دهان را می‌گویند. ۱۳. نخستین و کوتاه‌ترین بخش روده کوچک. ۱۴. کوچک‌ترین ذره تشکیل‌دهنده ساختار یک عنصر. ۱۵. یکی از سوره‌های قرآن. ۱۶. یکی از روش‌های راه رفتن اسپید.

ریشه های ماندگار

فرهنگ و ادب

فرهنگ

ریشه‌های مفکران ادبیات و مشکل معنای زندگی

ادبیات و مشکل معنای زندگی

به قلم رضا باجلان

دنیای امروز ادبیات با چالش‌های متفاوتی مواجه می‌باشد. در این میان یکی از پر مخاطب‌ترین موضوعات، پرداختن به تحت‌معالست پرسش از معنای زندگی عقل محافل بسیاری از رشته‌های دانشگاهی و شاخه‌های فکری و هنری در قرن بیستم شده بود و حالا در قرن بیست و یکم به یکی از پرسش‌های بنیادین فلسفی تبدیل گشته است.

لما تا قبل از جنگ جهانی این دغدغه همه جایی و همه‌گیر نشده بود؛ هر چند نخبگان زیادی نسبت به آن هشدار داده بودند. در دوره روشنگری، خوش‌بینی بر اروپا سایه انداخته بود و به ویژه تا قبل از نظریه تکامل داروینی در قرن نوزدهم، اکثر بزرگان و مردم بدون احساسی خاداً خاصی در زندگی، به آینده روشن و درخشان اروپا امید داشتند. اکثر طبقات و صوف در صدد برپایی بهشت زمینی (آپویا) بیکران بودند و هر کاری از دستشان بر می‌آمد، برای پیشرفت کاروان بشری دریغ نمی‌کردند. حتی افرادی چنان به پزشکی مدرن اعتقاد داشتند که اعلام می‌کردند به زودی، معضل مرگ برطرف خواهد شد و نسلی از بشر به همراه همه فرزندان آینده‌اش تا ابد زنده خواهد ماند. اما این رؤیای شیرین در قرن بیستم با انتشار تصاویر جنگ جهانی کنار رفت و سیاهی پیش چشم همه نمودار گشت. از آن پس، آنگشته‌آهسته لب‌ها به زمزمه باز شد که «اما اصلاً چرا زنده‌ایم و زندگی می‌کنیم؟» و معنی‌داری از قاموس زندگی بشری رخت بریست.

امروز سؤال پرتکرار بسیاری در قرن بیست و یکم همان است که آبر کلمو تنها پرسش واقعی فلسفی می‌خواند:

«چرا باید به زندگی ادامه دهیم و با خودکشی، خودمان را از دست این بوجی فراگیر نجات ندهیم؟»

اما برخلاف دیدگاه رایجی که پیوند ادبیات و مسأله بوجی و معنا را به نوشته‌های قرن بیستم کلمو و کافکا و دیگران برمی‌گرداند، نسبت زمان با این مسأله بسیار قدیمی‌تر است. ابتدا باید فهمید که ریشه خود مسأله متعلق به یکی دو قرن متهی به دوره ما نیست؛ بسیاری بار بی‌معنایی را بر دوش دکارت و تمایزی که او میان جوهر انسان با جوهر عالم نهاد، می‌گذارند. هر چند دکارت توانست انسان جدید را از دست شک‌گرایی نجات بدهد و به ظاهر سایه نیست‌انگاری را از سر انسان‌ها دور سازد، ولی در حقیقت بعد از پاسخ دکارت به مسأله شک بودن که سوژه مدین تشکیل شد و این سوژه برنده از همه‌جا و بی‌نسبت با همه چیز، دیگر امکان بی‌جوئی را از دست داد و زندگی افسون‌زدماش عین بی‌معنایی شد.

اما دیدگاهی هم مسأله را عقب‌تر می‌برد و انقلاب کپرنیکی را و سپس کارهای گالیله و نیوتن را مسأله‌ساز می‌داند. زمانی که اعلام شد دیگر زمین مرکز عالم نیست و همه چیز گرد ما نمی‌گردد و ما خودمان بیش از قطعه‌ای در جهان بی‌کران نیستیم و کیهان هم چیزی جز توده ذرات بی‌شعور نیست، بوجی راهش را به فکر و زندگی بشر باز کرد. ریشه این متصل به هر کجا که برگردد، آن موقع (یعنی بعد از رنسانس) مردم و دانشمندان احساس بوجی نداشتند. همه امیدوار به حل مسائل بشری بودند

و کوشش

سیاست‌مداران نوید دستیابی به هر آرزویی را می‌دادند و انگشت اشاره همگان به سوی بهشت زمینی بود. در همان کث و قوس‌ها بود که سروانتهای اسپانیایی برده از انسانی تازه برفکنند او کوشش را به اروپاییان عرضه کرد تا اولین رمان، با معضل مهم معنا شروع بشود. کوشش سرگشته است و نمی‌داند چه غایبی دارد؛ نمی‌داند چرا در جهان هست و چه کار باید بکند؟ کوشش سرگشته و مطو از احساس بوجی است. آن هم در زمان‌هایی که همه به دنبال ساختن آینده بشریت هستند و روزگاران خوش پیش رو را بشارت می‌دهند. پس از سروانته، دیگر بزرگانی هم بودند که دست بر این معضل گذاشتند و در برابر افسون‌زدایی دنیای جدید و رخت برپوشیدن معنا، جریانی به وجود آوردند؛ گوته در آلمان در برابر علم‌گرایی و افسون‌زدایی فلسفه کانت ایستاد و جریان انتقادی قدرتمندی به وجود آورد؛ هرچند در نهایت به موفقیتی فراگیر دست نیافت. قرن نوزدهم در این میان اهمیت خاصی دارد؛ از یک طرف علم با نظریه داروین وارد مرحله مهمی شد و با بیان معنی‌داری عالم و زندگی انسان را رسماً اعلام کرد. اگرچه تا قبل از این مشکل معنای دینی وجود داشت اما فقط نخبگان به آن توجه داشتند و جز انگشت‌شماری، بقیه آن را قابل حل می‌دانستند. ولی داروین آب‌پاکی را روی دست انسان‌ها ریخت و نقطه مرگ معنی و زندگی معنی‌دار را اعلام کرد. امواج بوجی بزرگی از اروپا به مرکزیت انگلستان برخاست و یکی یکی پهنه‌گیری را درنوردید. اما از آن طرف در ادبیات روسیه هم اتفاقات شگرفی افتاد. قرن نوزدهم در روسیه با الکساندر پوشکین شروع شد و با نیکولای گوگول به بلوغ رسید و در زمانی که در اسکاتلند مرگ خدا و معنای زندگی رسماً اعلام شد، ادبیات روسیه با دو ناپه تکرارشدنی به جنگ معنی‌زدایی از عالم رفت؛ تولستوی و داستایوفسکی هر کدام از منظری خاص و با رویکردی متفاوت، منادی ایمان شدند تا معنی را به زندگی بشر مدین بازگردانند. در عمل هم آثار آنان بسیاری از مردم جهان را به شدت تحت تأثیر قرار داد و جریان بزرگی به نفع معنی‌داری به وجود آورد. هرچند این دو هم در نهایت نتوانستند معضل معنی‌زدایی از زندگی انسان و افسون‌زدایی از عالم را در دوره جدید حل کنند و هر کدام به نحوی شکست خوردند و حتی به صراحت با به‌طور ضمنی به آن اعتراف کردند ولی اثری گذاشتند که دیگر ادبیات و حتی می‌شود گفت دنیای جدید هیچ‌گاه به مقابل خود بازنگشت. تا پیش از این دو هرچند نویسی انگشت‌شمار وجود داشتند که معضل بی‌معنایی را دریافته بودند ولی اکثر نویسندگان به این مسأله التفاتی نداشتند. نویسندگان و مکاتب به دو دسته کلی تقسیم می‌شدند؛ آن‌هایی که به دنیای جدید خوش‌بین بودند و همین وضع موجود را حاوی معنی انسانی نشان می‌دادند و آن‌هایی که بدبین بودند و با نقد وضعیت موجود، درصدد رفع این نقص مدرنیته با تکمیل طرح کلی تجدید بر می‌آمدند. اما با تولستوی و داستایوفسکی یک آگاهی بنیادین به وجود آمد که ادبیات را متوجه معضل بی‌معنایی کرد و نظر نویسندگان را به سمت این چالش سخت کشاند تا قرن بیستم مولود مکاتب متعددی شود که از مناظر گوناگون به این امر بنیادین نزدیک شدند و درصدد چاره‌جویی بر آمدند. امروزه اصل مسأله هنوز بی‌پاسخ مانده است ولی طایفه‌های حل این معضل در ادبیات پیشرو قرن بیستم و یکم به‌ویژه در انگلستان دیده می‌شود. انگلستانی که یک روز مرگ معنی را اعلام کرده بود، امروز در ادبیات نگاهی را عرضه می‌دارد که امیدواری به بازگشت معنی به عرصه زندگی در آن نمایان است. باید منتظر بود و دید که بشر در قرن بیستم و یکم چه تحولاتی را پشت سر خواهد گذاشت و چه انتخابی خواهد کرد؟

به امید آن روز...

سایه بان آرامش

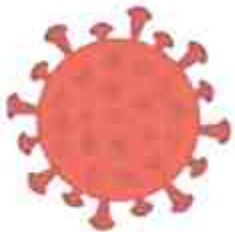
خانواده

▲ از هدف‌های مهم نظام تعلیم و تربیت، پرورش افرادی است که بتوانند بر مسائل و مشکلات خود در زندگی روزمره غلبه کنند

استراتژی تاب آوری تربیتی - آموزشی در دوران کرونا

به قلم دکتر تقی آبادی

در زندگی روزمره از واژه «مسئله» بسیار استفاده می‌کنیم. بسیاری از مردم از واژه «مسئله» تصور مثبتی ندارند؛ زیرا راه حل آن مسئله را نمی‌دانند. اگر سرمای زمستان نبود، آیا لباس گرم تولید می‌شد؟ اگر گرمای تابستان نبود، دستگاه‌ها، تجهیزات خنک‌کننده به وجود می‌آمد؟ به عبارت دیگر، اگر در دنیای پیرامون ما مجهولاتی وجود نمی‌داشت، آیا علم رشد می‌کرد؟

مثال‌های فوق نشان می‌دهد انسان‌ها می‌کوشند با استفاده از روش‌های درست، آن مسائل را حل کنند. در نتیجه، مسئله به جای تهدید به یک موضوع خوشایند و فرصت پیشرفت تبدیل می‌شود. با توجه به مطالبی که به آن اشاره شد «مسئله» عبارت است از:

«عدم دستیابی فوری به یک هدف مشخص به دلیل موانع مشخص یا توجه به امکانات و توانمندی‌های محدود.»

و حل مسئله به معنای یافتن بهترین راه حل برای رسیدن به هدف یا توجه به شرایط موجود است. یکی از هدف‌های مهم نظام تعلیم و تربیت، پرورش افرادی است که بتوانند بر مسائل و مشکلات خود در زندگی روزمره غلبه کنند. هدف از تمرین‌های مختلف آموزشی فقط دستیابی به راه حل آن مسئله خاص نیست، بلکه هدف آن است که در اثر حل مسئله، به اصول و قوانینی دست یابیم که در موقعیت‌های دیگر هم قابل استفاده باشد. به همین دلیل است که یادگیری حاصل از حل مسئله، در تقایم با سایر یادگیری‌ها، قابل تعمیم است. اما مسئله مهمی که در یکی، دو سال اخیر منجر به تغییر ناگهانی و ناخواسته زندگی بشر در ابعاد و اشکال مختلف و متعدد آن شده و اثرات منفی آن هم شاید تا دهه‌ها اثرگذار باشد مسئله «کرونا» و موضوع مهم‌تر آن، «تاب‌آوری» در افراد، بالاخص کودکان و نوجوانان است. همه‌گیری جهانی ویروس کرونا (COVID-19) به عنوان یک سندرم شدید حاد تنفسی، که از دسامبر ۲۰۱۹ پذیرا شد، به عنوان تهدیدی برای سلامتی و زندگی میلیون‌ها نفر در سراسر دنیا تلقی می‌شود.

دولت‌ها و سیستم‌های بهداشت عمومی، با اعلام وضعیت اضطراری اقدامات گسترده‌ای را برای پیشگیری از ابتلا به این بیماری انجام داده‌اند. این بیماری سبک زندگی میلیون‌ها نفر را در سراسر جهان تغییر داده است. استرس ناشی از این بیماری و اثرات مخرب روانی - اجتماعی آن، سلامت، بهزیستی روانی و سازگاری همه گروه‌های سنی بالاخص کودکان و نوجوانان را تحت‌الشعاع قرار داده است. مدارس تعطیل شده‌اند، روابط اجتماعی، میهمانی‌ها، تفریحات و سفرها تحت تأثیر قرار گرفته‌اند، بعضی از خانواده‌ها عزیزان شان را بر اثر این بیماری از دست داده‌اند.

همه این‌ها باعث شده که افراد جامعه به‌طور جدی دچار اضطراب شوند و مسئله اصلی زندگی امروز، چگونگی رهایی از این پدیده و تبعات و اثرات آن شده است. در این میان کودکان و نوجوانان، مهارت‌های شناختی و مقابله‌ای کمتری برای مواجهه با شرایط بحران دارند. اصطلاحاً «تاب‌آوری» آن‌ها پایین‌تر است. قرنطینه و روش‌های مهار بیماری به‌عنوان روشی برای حل این مسئله و پیشگیری از انتقال و شیوع بیماری‌های واگیردار به کار می‌رود که در این میان، اغلب تحصیل قرنطینه حوالاتی مدت، برای افراد مختلف، به‌ویژه کودکان و نوجوانان، یک تجربه ناخوشایند و استرس‌زا است و تغییراتی را در روند زندگی آنان ایجاد می‌کند. علاوه بر قرنطینه، آثار مخرب استرس ناشی از احتمال ابتلا به بیماری‌های همه‌گیر، کودکان و نوجوانان را مانند گروه‌های سنی دیگر، درگیر می‌کند. بر همین اساس، توجه به سلامت روان دانش‌آموزان به عنوان ضرورتی انکارناپذیر، مورد توجه متخصصان قرار گرفته است.

سلامت روان دانش آموزان و توجه به آموزش مهارت‌های تاب‌آوری به عنوان راه حلی مهم در مسئله گیتی جهان مستلزم شناخت دقیق ابعاد مختلف روان‌شناسی، آموزشی، تربیتی و... و تلفیق و ترکیب عناصر گوناگون این علوم در تبیین رفتارشناسی تاب‌آورانه در محیط جامعه، خانواده و... خواهد شد. آیا تاکنون از خود پرسیده‌اید که چرا افراد بیمار، بی‌حوصله می‌شوند؟ یا چرا وقتی نگرانی‌ها و فشارهای زندگی زیادتر می‌شود احتمال ابتلا به بیماری‌ها بیشتر می‌شود؟ جسم و روان ارتباط متقابلی با هم دارند. رویارویی با مسائل و موضوعاتی که انسان در زندگی با آن‌ها مواجه می‌شود، می‌تواند بر سلامت جسمانی افراد تأثیر گذارد و در نوجوانان هم، در ابعاد فردی و آموزشی تأثیرات سوء و اختلالات خود را نمایان سازد:

در بعد فردی، شرایط سخت قرنطینه‌های برای کودکان و نوجوانان، ممکن است به عنوان مایعی برای پیروی از قرنطینه و عدم سازگاری با آن تلقی شود. قرنطینه منجر به از دست دادن آزادی کودکان و نوجوانان می‌شود. به علاوه عدم اطمینان از وضعیت بیماری اثرات منفی چشمگیری بر آنان بر جای می‌گذارد. پژوهشگران در بررسی اثرات همه‌گیری بیماری عفونی تنفسی و قرنطینه در بعد فردی، به مشکلات و پریشانی‌های روان‌شناختی و هیجانی، نشانگان اختلال استرس پس از آسیب (symptoms of posttraumatic stress disorder)، اضطراب، سردی، احساسات منفی، ناکامی، خستگی، خشم، ترس از سرایت بیماری به خودشان و افراد خانواده و دوستان و اضطراب و بی‌خوابی، عدم دسترسی به مراقبت‌های پزشکی و مشکلات تغذیه اشاره کرده‌اند. به علاوه کودکان و نوجوانان از احساس تنهایی (به ویژه تک فرزندان) و کاهش فعالیت‌های بدنی و محدود شدن تفریحات رنج می‌برند.

در ابعاد اجتماعی پژوهشگران به حمایت‌های اجتماعی ناکافی، اطلاعات نامناسب و کاهش درآمد خانواده، انزوای ناشی از ابتلای به بیماری‌های عفونی همه‌گیر اشاره کرده‌اند. به علاوه قرنطینه، تعطیلی مدارس و فاصله‌گذاری اجتماعی، تغییراتی در نحوه تعامل کودکان و نوجوانان با خویشاوندان، گروه همسال و معلمان ایجاد می‌کند. محدودیت رابطه با گروه همسال در محیط‌های اجتماعی، شبکه‌های حمایت اجتماعی را در کودکان و نوجوانان محدود کرده و تمایل آنان را به استفاده از قضا‌های مجازی بیشتر کرده است. این مسئله ممکن است به اعتیاد آنان به اینترنت منجر شود. به علاوه در شرایط قرنطینه، حضور مستمر افراد خانواده در کنار یکدیگر، نزاع بین والدین و با مشکلات نوجوانان با والدین منجر به ناسازگاری‌های رفتاری و احساسات منفی نسبت به افراد جامعه می‌شود.

بدون تردید، انطباق موفقیت‌آمیز یا تغییرات روانی - اجتماعی ناشی از این ویروس نوظهور، می‌تواند فرصت‌های جدیدی برای تجربه رشد در ابعاد مختلف زندگی فردی - اجتماعی ایجاد کند.

یکی دیگر از مسائل و مشکلاتی که در شرایط شیوع کرونا، به دلیل تعطیلی مدارس، برای کودکان و نوجوانان به وجود آمده است، مشکلات آموزشی است.

▲ برنامه آموزش آنلاین حتی از کلاس‌های معمولی، استرس‌زاتر است

در شرایط قرنطینه کلاس‌های درس به صورت آنلاین برگزار می‌شوند. این در حالی است که همه دانش‌آموزان به اینترنت دسترسی ندارند. کاهش زمان آموزش و کیفیت نامناسب خدمات آموزش آنلاین، و نابرابری در استفاده از فرصت‌های آموزشی، عملکرد تحصیلی یادگیرندگان را کاهش داده است. حتی دانش‌آموزانی که از امکانات مناسب برای دسترسی به اینترنت و کلاس‌های آنلاین برخوردارند، گزارش می‌دهند که برنامه آموزش آنلاین حتی از کلاس‌های معمولی، استرس‌زاتر است. در کلاس‌های درس عادی مشارکت در فرایند یادگیری و حمایت هم‌کلاسی‌ها استرس را کمتر و قابل کنترل‌تر می‌کند، در حالی که در کلاس‌های آنلاین، اغلب مشارکت یادگیرندگان و حمایت آنان از یکدیگر به حداقل می‌رسد. به علاوه در کلاس‌های آنلاین نقش معلم و راهبردهای تدریس معلمان تغییر می‌کند و دانش‌آموزان لازم است خودشان را با این تغییرات سازگار کنند.

این مشکلات سطح استرس و اضطراب تحصیلی یادگیرندگان را بالا می‌برد. استرس و اضطراب می‌تواند سیستم ایمنی بدن را ضعیف کرده و افراد را در مقابل بیماری‌های مختلف آسیب‌پذیر سازد. برای افزایش بازدهی یادگیری در آموزش آنلاین، حضور شناختی، حضور اجتماعی و حضور تدریس ضروری است. گاربسون و جرالد - اینتر، حضور شناختی را سطح و عمق تفکر انتقادی می‌دانند که در ضمن تعامل و ارتباط بین اعضاء یک جامعه یادگیری مشخص می‌شود. البته تعامل و گفت‌وگو انتقادی باید ساختاریافته و منسجم باشد تا بتواند حضور شناختی را ایجاد کند. حضور شناختی برای سازگاری با آموزش آنلاین ضرورت دارد. حضور اجتماعی (social presence) یک حس پیوند ایجاد می‌کند که تا حدودی کلاس آنلاین فاقد آن است که در آن فرد احساس می‌کند که به عنوان یک عضو مهم از جامعه یادگیری شناخته می‌شود.

خلق یک محیط یادگیری برای افزایش حضور اجتماعی در آموزش آنلاین روشی برای افزایش تعامل بین دانش‌آموزان و معلم، کاهش احساس تنهایی و افزایش یادگیری شناختی است.

ضعف در حضور شناختی و حضور اجتماعی ضعیف در یادگیرندگان به افزایش سطح اضطراب منجر می‌شود. افزایش سطح اضطراب نیز به نوبه خود می‌تواند مشکلات انگیزشی از جمله اهمال‌کاری و تأخیر ناشی از نگرانی و اضطراب و تأخیر مربوط به نارضایتی از مطالعه را ایجاد کند.

حضور تدریس (teaching presence) مسئولیت معلم را آشکار می‌کند که شامل طراحی و اجراء «سهیل‌گفت‌وگو» و آموزش مستقیم می‌شود. فرایند طراحی و برنامه‌ریزی دروس آنلاین معمولاً خیلی زمان‌بر است چون معلمان باید روش‌های آموزشی خود را با آموزش آنلاین هماهنگ کنند. برنامه‌ریزی کارهای گروهی و پروژه‌های یک چالش اساسی در آموزش آنلاین است. به علاوه آموزش آنلاین ممکن است سطح بار شناختی بیرونی را در یادگیرندگان افزایش دهد. در روان‌شناسی شناختی، بار شناختی به مقدار استفاده از منابع حافظه کاری اشاره می‌کند.

... ادامه در شماره بعد

یک جرعه تجربه

سال پیش با هم رفته بودیم شمال، وسط جاده گفت: بزیم کنار به چایی بخوریم.
نگه داشتیم. عجب هوایی بود.
مه اومده بود توی جاده.
گفت: اینجا چون میده واسه عکس!
دستاشو وا کرد و گفت: بیه . . هوا یعنی این.
زود دورینو برداشتم و همونطور که دستاش باز بود و داشت لذت می برد ازش عکس گرفتم.

سید محمدحسین ذوالفقاری
دی ماه ۱۴۰۰

حسین مرادی

پنجاه و سه سال تجربه معلمی

مدیر مؤسسه آموزشی مصباح

از بدو تاسیس مصباح تا پاییز ۱۴۰۰

متولد ۲ مهر ۱۳۳۳

وفات ۴ آذر ۱۴۰۰

آخرین تماس

می برد ازش عکس گرفتیم گفتیم: عجب مه قشنگیه... چه عکسایی میشه. آقا مرادی که همیشه دوست داشت سر به سرم بذاره با جدیت گفت: این مه نیست. پس چه؟

— این ابر نزدیک به زمینه!
 — خوب ابر نزدیک به زمینو میگیرن مه دیگه.
 — نخیر، فرقی داره!
 با خنده گفتیم: باشه شما خوبی.

— مگه نمیخواستی عکس نگیری؟
 برو اونطرف جاده وایسا از اونطرف جاده یکی ازت عکس بگیرم. تا من برسم اونطرف جاده با بچهها هماهنگ کرد که هر وقت ماشین رد میشه عکس منو بگیرن. نتیجه به سری ماشین در حال عبور بود. با کله من که به زور از بالای ماشینها معلوم بودا.

وقتی که دوربینو گرفتیم و نگاه کردم گفتیم: خدا بگم چیکارتون کنه این چه عکساییه آخه؟

آقا مرادی فقط می خندید. انگاری کنار ماها چون میشد، شیطان میشد خیلی بهش خوش میگذشت. یادش بخیر الان چندتا چهارشنبهس که به تلفن نگاه می کنیم و منتظریم که زنگ بخورد.

آخرین بار توی سی سی سی بود. که بهش زنگ زدیم بعد از نیم ساعت حرف زدیم گفت:

تو حجات نمی کنی من توی سی سی سی یوهستم اینهمه با تلفن باهام حرف می زنی؟

گفتیم: آخ ببخشید فکر کردم توی بخش هستی. خوب برو استراحت کن... فردا دوباره بهت زنگ می زنم.

ولی فردا و پس فردا هم دیگه گوشی دستش نبود که جولیو بند عملش کردن و خیلی فوری هم رفت که رفت و من هنوزم منتظریم که چهارشنبهها این تلفن زنگ بخوره... صدشو بشنوم که مثل همیشه میگه: خیلی نامردی که جالی از من نمی پرسی...
 اگه من زنگ نزنم تو هم زنگ نمی زنی؟
 و من بگم: والله به یادتم ولی آخه شما زود می خوابی اون موقع که می خوابی من تازه بیدار میشم! و بگم: برای خوابیدن وقت زیاده...
 حالا دیگه برای همیشه وقت خوابیدن شد آقا مرادی...
 و من هرچی بیدار باشم این تلفن زنگ نمی خوره.
 خدا نگهدار دوست من. خوب بخوابی.

غروب چهارشنبه بود و مثل همیشه تلفن به صدا دراومد. شک داشتیم که آقا مرادی همیشه تا قبل از ۹ شب زنگ می زد، چون ۹ به بعد خوابش می گرفت. آقا مرادی از اون آدمهایی نبود که کسی دویه راخنی تحویل بگیرد. حداقل از وقتی که باهاش آشنا شدم اینطوری نبود.

یادمه اون اوایل حتی گاهی جواب سلام ما رو هم نمی داد. البته من کم نمی اوردم و یکی دو روز بعد بهش می گفتم که سلام کردم و تحویل نگرفتید.

بنده خدا هم می گفت: فکر من مشغول به سری کاره متوجه نشدم. به جسی بهم می گفت خالی می بندد ولی قبول می کردم. بالاخره گوشی رو از لابه لای وسایل پیدا کردم.

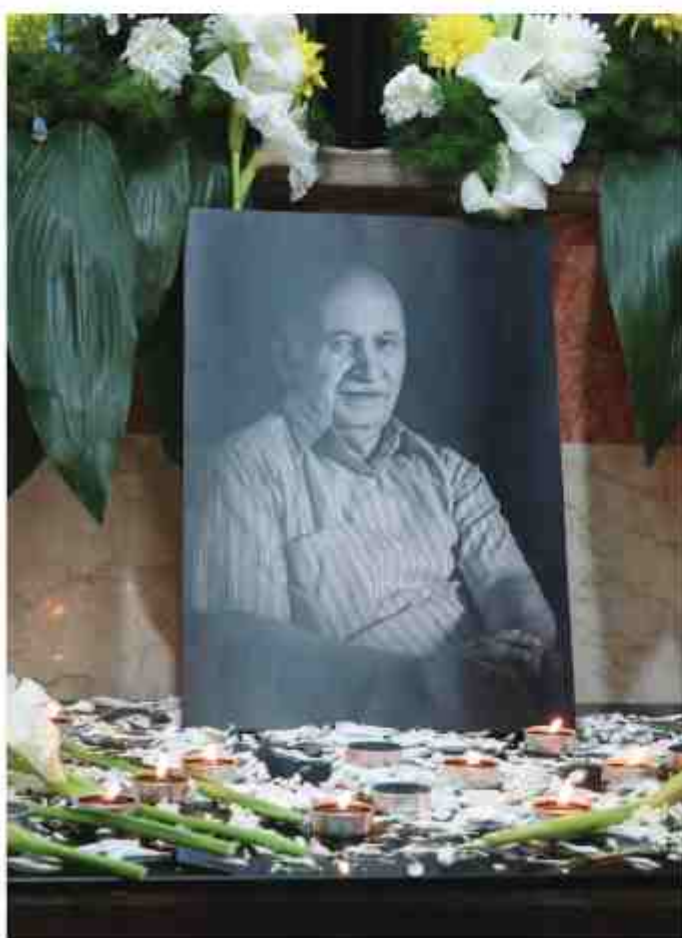
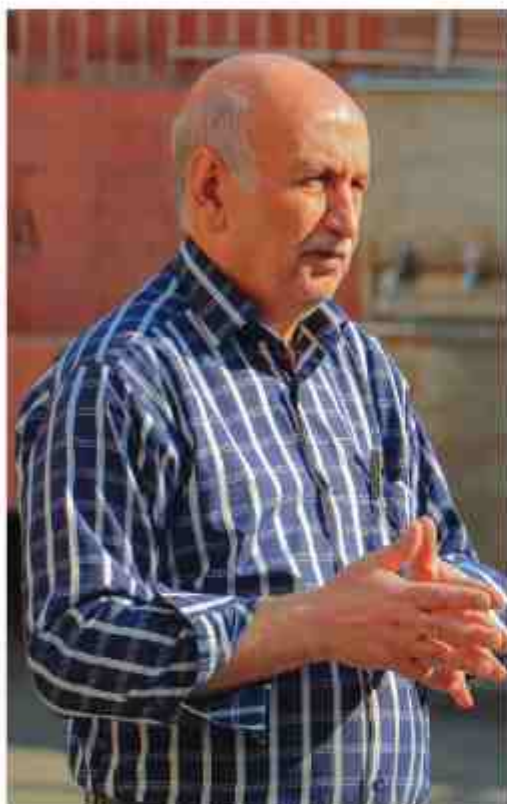
— بعه... سلام آقا مرادی.
 — سلام، تو که هنوز زندمائی...
 خندیدیم و گفتیم: مگه چند تا زنگ خورد؟ زود برداشتم؟
 آقا مرادی هم خندید و گفت: مرد حسابی شماها نباید به سر به مدرسه بزنید؟
 گفتیم: خوب آخه کلاسها آنلاین شده، ما از توی خونه برگزار می کنیم.

— همین دیگه، این کامپیوترها شماها رو تبیل کرده چه خبر؟
 : والله خبرا که دست شماست من توی این اتاقم و از دنیا دور.
 — خوب باشو روزهای تدریس تیا مدرسه.
 بهو به حس عجیبی بهم دست داد. بند خدا دلش تنگ شده بود؛ تنها موندن توی اون مدرسه درنشته، حوصله شو سر برده بود.

چهارشنبه پیام آقا مرادی. به حبیب و داریوش و حسین هم میگم که با هم بیاییم.

— آره بگو بیان، دلم می خواد به سفری بریم سمت گردنه جبران... از وسط مهها رد بشیم...
 : بابا این جماعت سرشلوغو مگه همیشه جمع کرد؟ هر کسی به کاری داره.
 یادته اون سری جاده مه آلود بود رفتیم عکس گرفتیم با ما چیکار کردی؟
 خندید...
 سال پیش با هم رفته بودیم شمال، وسط جاده گفت: بزنیم کنار به چایی بخوریم.
 نگه داشتیم. عجب هوایی بود.
 مه اومده بود توی جاده.
 گفتیم: اینجا چون میوه ولسه عکس!
 دستاشو وا کرد و گفت: بهه... هوا یعنی این.
 زود دوربینو برداشتم و همیاطور که دستاش باز بود و داشت لذت

لذت حضور دوباره در مدرسه

منتشر شد

پرونده‌ی ویژه‌ی
ششمین شماره‌ی فصل‌نامه‌ی تغییر

آینده‌ی مشترک ما
توسعه‌ی آموزشی و آموزش توسعه‌ای

تلفن‌های تماس
برای خرید نشریه

۰۲۱ - ۲۲۶۷۲۵۶۴

۰۲۱ - ۲۲۶۹۷۸۰۳

مهارت و توانایی پر پایه اخلاق و دانشی

تلفن: ۲۲۶۱۰۶۲۰-۲۲۶۱۰۶۲۳

www.mesbahedu.ir

[mesbah.highschool.d1](https://www.instagram.com/mesbah.highschool.d1)

نشانی: تهران، بلوار قیطریه، خیابان خراسانی، پلاک ۲۴

